

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-4-63 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 19-10/115-46
Karar Tarihi : 28.02.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Özgür BAL, Bahar ERSOY ZENGİN, Buket ARI, Burcu OLGUN, Nezir Furkan KIRAN, Elif Sıdıka SARI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Re'sen

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Baylas Otomotiv A.Ş.
Bayraktar Holding Boyalı Köşk Sok. No:4/1 34345
Bebek/İstanbul
- Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş.
Temsilcisi: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Balmumcu Mah. Gazi Umar Paşa Sk. Bimar Plaza 38/8
Beşiktaş/İstanbul
- Çelik Motor Ticaret A.Ş.
Fatih Sultan Mehmet Mah. Balkan Cad. No:58 Buyaka E Blok
Tepeüstü, Ümraniye/İstanbul
- Doğuş Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.
Maslak Mah. Ahi Evran Cad. Doğuş Center Maslak No:4 İç
Kapı No:13 Sarıyer/İstanbul
- Ford Otomotiv San. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Balmumcu Mah. Gazi Umar Paşa Sk. Bimar Plaza 38/8
Beşiktaş/İstanbul
- Honda Türkiye A.Ş.
Şekerpinar Mah. Üniversite Cad. No:1 TOSB Otomotiv OSB
Çayırova/İzmit
- Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Balmumcu Mah. Gazi Umar Paşa Sk. Bimar Plaza 38/8
Beşiktaş/İstanbul
- Mais Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş.
Temsilcileri: Dr. M. Fevzi TOKSOY, Bahadır BALKI, Barış
YÜKSEL
Francalacı Sk. No:28 Arnavutköy/Beşiktaş 34345, İstanbul
- Mazda Motor Logistics Europe N.V. Merkezi Belçika Türkiye
İstanbul Şubesi
Göztepe Nidakule Merdivenköy Mah. Bora Sk. No:1 Kat:1
34732 Kadıköy/İstanbul

- Mercedes-Benz Türk A.Ş.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Burcu CAN,
Av. Merve ÖNER, Av. Zeynep Gizem TAHİROĞULLARI,
Av. Umut BAKANOGULLARI
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İstanbul
- Nissan Otomotiv A.Ş.
Altunizade Mah. Kuşbakışı Cad. No:11 34662
Altunizade/İstanbul
- Opel Türkiye Otomotiv Ltd. Şti.
Çapak Mah. 2553 Sokak No:1/A Torbalı/İzmir
- Otomotiv Distribütörleri Derneği
Temsilcisi: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Balmumcu Mah. Gazi Umar Paşa Sk. Bimar Plaza 38/8
Beşiktaş/İstanbul
- Otomotiv Sanayii Derneği
Atilla Sok. No:10 Altunizade 34676 İstanbul
- Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.
Kayışdağı Cad. No:1/1 Ataşehir/İstanbul
- Suzuki Motorlu Araçlar Pazarlama A.Ş.
Acıbadem Mah. Alidede Sk. No:2 Kadıköy/İstanbul
- Temsa Motorlu Araçlar Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.
Küçükçamlıca Mah. Kısıklı Cad. Şehit Teğmen İsmail Moray
Sk. No:2/1 Üsküdar/İstanbul
- Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.
Temsilcisi: Av. M. Haluk ARI
Atatürk Mah. Ataşehir Bulvarı 42 Ada Gardenya 7/1 K:11 D:68
Ataşehir/İstanbul
- Toyota Türkiye Pazarlama ve Satış A.Ş.
Cumhuriyet Mah. D100 Kuzey Yanyol No:5 34876
Kartal/İstanbul
- Volvo Car Turkey Otomobil Ltd. Şti.
Fatih Sultan Mehmet Mah. Poligon Cad. Buyaka 2 Sitesi No:8-
B Kule-2 Kat:4 Tepeüstü/Ümraniye/İstanbul
- Yüce Auto Motorlu Araçlar Ticaret A.Ş.
Cevizli Mah. E5 Karayolu Fil Yokuşu No:16/1 Maltepe/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU: ÖTV indirimi sonrasında, Otomotiv Distribütörleri Derneği ve üyeleri ile Otomotiv Sanayii Derneği ve üyelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı hareket edip etmediklerinin tespiti.**
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** 29.11.2018 tarihli ve 18-45/713-M sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararı ile ÖTV indirimi sonrasında, Otomotiv Distribütörleri Derneği ve üyeleri ile Otomotiv Sanayii Derneği ve üyelerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesine aykırı hareket edip etmediklerinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Anılan Kurul kararı uyarınca 14.01.2019 tarihinden itibaren yürütülmekte olan önaraştırma kapsamında 15-16.01.2019 tarihlerinde Baylas Otomotiv A.Ş., Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş., Çelik Motor Ticaret A.Ş., Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş., Ford Otomotiv Sanayi A.Ş., Honda Türkiye A.Ş., Hyundai Assan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş., Mais Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş., Mazda Motor Logistics Europe N.V. Merkezi Belçika Türkiye İstanbul Şubesi, Mercedes-Benz Türk A.Ş., Nissan Otomotiv A.Ş., Opel Türkiye Otomotiv Ltd.

Şti., Otomotiv Distribütörleri Derneği, Otomotiv Sanayii Derneği, Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş., Suzuki Motorlu Araçlar Pazarlama A.Ş., Temsa Motorlu Araçlar Pazarlama ve Dağıtım A.Ş., Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş., Toyota Türkiye Pazarlama ve Satış A.Ş., Volvo Car Turkey Otomobil Ltd. Şti., Yüce Auto Motorlu Araçlar Ticaret A.Ş.'de yerinde incelemeler gerçekleştirilmiş ve söz konusu teşebbüs ve derneklerden bilgi talep edilmiştir. Teşebbüslerin ve derneklerin cevabi yazıları 22.01.2019, 23.01.2019, 24.01.2019, 25.01.2019, 28.01.2019, 29.01.2019, 30.01.2019 31.01.2019, 11.02.2019 ve 12.02.2019 tarihlerinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir

- (3) İlgili karar uyarınca düzenlenen 12.02.2019 tarih ve 2018-4-063/ÖA sayılı Öneri Raporu Kurulun 28.02.2019 tarihli gündeminde görüşülerek işbu karar tesis edilmiştir.
- (4) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi gereğince soruşturma açılmasına gerek olmadığı belirtilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Hakkında İnceleme Yapılan Taraflar

H.1.1. Baylas Otomotiv A.Ş. (BAYLAS)

- (5) BAYLAS'ı bünyesinde barındıran Bayraktar Holding A.Ş. (BAYRAKTAR), gayrimenkul geliştirme, gayrimenkul portföy yönetimi, otomotiv distribütörlüğü, perakende hizmetleri ve otomotiv yan sanayi alanlarında faaliyet göstermektedir. BAYLAS, 1995 yılından itibaren Fransız PSA grubu bünyesindeki Citroën markasının Türkiye distribütörlüğünü yapmaktadır. Ardından yine BAYRAKTAR bünyesinde faaliyet gösteren Baytur Motorlu Vasıtalar Ticaret A.Ş., 1995 yılında Fuji Heavy Industries ile yapılan anlaşma ile Subaru otomobillerinin Türkiye distribütörlüğüne başlamış, son olarak Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş. aracılığıyla BAYRAKTAR, Ağustos 2009'da Japon otomobil markası Infiniti'yi portföyüne katmıştır.

H.1.2. Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş. (BORUSAN)

- (6) Borusan Otomotiv Grubu, 1984'te girdiği otomotiv pazarının premium otomobil segmentinde yer alan şirketleri Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş., Borusan Otomotiv Pazarlama ve Ticaret A.Ş., Borusan Oto Servis ve Ticaret A.Ş. ve Borusan Oto Kıbrıs Ltd. aracılığıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. BORUSAN 30 yılı aşkın süredir Türkiye'de BMW ve MINI markalarının distribütörlüğünü yürütmektedir.

H.1.3. Çelik Motor Ticaret A.Ş. (ÇELİK MOTOR)

- (7) Anadolu Grubu'nun bünyesinde bulunan ÇELİK MOTOR, 1960 yılında kurulmuş, 14.05.1970 tarihinde ise anonim şirket olmuştur. ÇELİK MOTOR, 2001 yılından bu yana Güney Kore markası olan KIA'nın distribütörlüğünü yapmaktadır.

H.1.4. Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (DOĞUŞ)

- (8) DOĞUŞ; finansal hizmetler, otomotiv, inşaat, medya, turizm ve servis, gayrimenkul ve enerji sektörlerinde faaliyet gösteren Doğu Grubu'nun bir üyesidir. Binek araç, hafif ticari araç, ağır vasıta, endüstriyel ve deniz motorları, soğutma sistemleri alanlarında, 12 uluslararası markanın temsilcisi olan DOĞUŞ, portföyünde Volkswagen, Audi, SEAT, Škoda ve Porsche markalarını bulundurmaktadır.

H.1.5. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (FORD)

- (9) FORD, Ford Motor Company ve Koç Holding'in eşit oranda hisse sahibi oldukları halka açık bir şirkettir. 1928'de distribütörlük faaliyetlerine başlayan FORD, 1959'da Otosan'ın kurulmasıyla endüstriyel bir nitelik kazanmıştır. FORD günümüzde Ford markalı binek ve ticari araçların distribütörlüğünü yapmaktadır.

H.1.6. Honda Türkiye A.Ş. (HONDA)

- (10) Honda marka binek otomobillerinin üretim, ithalat ve pazarlaması ile motosikletlerinin ithalat ve pazarlamasından sorumlu olan HONDA, 1992 yılında %50-%50 ortaklıkla Anadolu Honda Otomobilcilik A.Ş. adı altında kurulmuştur. 1997 yılı sonundan itibaren HONDA'nın Civic modelinin seri üretimine başlayan şirket, Ocak 2003 tarihinden itibaren HONDA olarak %100 Honda Motor Co. sermayesi ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

H.1.7. Hyundai Assan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (HYUNDAI)

- (11) 1994 yılında Güney Koreli Hyundai Motor Company ile Kibar Holding ortaklığıyla kurulan HYUNDAI, Hyundai marka i10 ve i20 modellerini üretmekte ve bu araçları 40'tan fazla ülkeye ihraç etmektedir.

H.1.8. Mais Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş. (MAIS)

- (12) MAIS, 10.01.1968 tarihinde OYAK Grup şirketi olarak kurulmuş ve ilk Renault marka otomobili 1971 tarihinde Türk tüketicisine sunmuştur. MAIS, Renault ile Dacia markalarının Türkiye genel distribütörü ve bu markaların Türkiye'de binek otomobil, hafif ticari araç ve yedek parça satışı ile satış sonrası hizmetlerini sürdürmektedir.

H.1.9. Mazda Motor Logistics Europe N.V. Merkezi Belçika Türkiye İstanbul Şubesi (MAZDA)

- (13) MAZDA, Mazda markalı otomobil ve ticari araçların üreticisi konumundaki Mazda Corporation şirketinin bir iştiraki olan Mazda Motor Logistics Europe N.V şirketinin Türkiye şubesidir. Buna göre; MAZDA'nın ana faaliyet alanı, Mazda marka binek ve hafif ticari araçların ve bunların yedek parçalarının ve aksesuarlarının ithalat, ihracat ve toptan ticareti, Türkiye sınırları dahilindeki perakende satış ve servis şebekesinin oluşturulması ve yönetilmesi işlerinden oluşmaktadır.

H.1.10. Mercedes-Benz Türk A.Ş. (MERCEDES)

- (14) 1967 yılında Daimler-Benz AG'nin %36 ortaklığı ile Otomarsan unvanıyla İstanbul'da kurulan MERCEDES'in ticari unvanı 1990 yılında Mercedes-Benz Türk A.Ş. olarak değişmiştir. Daimler AG, %67'lik sermaye payı ile MERCEDES'in en büyük ortağıdır. MERCEDES, ithal edilen Mercedes-Benz ve Smart markalı araçların Türkiye distribütörlüğünü yapmaktadır.

H.1.11. Nissan Otomotiv A.Ş. (NISSAN)

- (15) NISSAN Türkiye'de 1993 yılında Sumitomo ile Çukurova Grubu'nun ortaklığı sonucunda Nissan markalı araçların distribütörlük faaliyetlerine başlamış olup, halen aynı markalı araçların dağıtımını yapmaktadır.

H.1.12. Opel Türkiye Otomotiv Ltd. Şti. (OPEL)

- (16) 1862 yılında Almanya'da kurulmuş olan OPEL, Türkiye'de Opel markaları araçların distribütörlüğünü yapmaktadır. OPEL, 2017 yılında Peugeot S.A. tarafından devralınmıştır.

H.1.13. Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD)

- (17) Otomotiv distribütörlerini çatısı altında toplayan ODD, sektörde 47 markayı temsil etmekte olup, üyelerin menfaatleri doğrultusunda, sektörün ihtiyaçlarını karşılamak, sorunlara çözüm üretmek, sektör bilgilerini doğru ve güvenilir şekilde değerlendirip ileterek kamuoyu oluşturmak ve sektörle ilgili mevzuat oluşumuna katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur. 2018 yılı itibarıyla 30 üyesi bulunan ODD, teşebbüs temsilcilerinden oluşan Yönetim Kurulu ve çeşitli alt komitelerle faaliyet göstermekte olup Türkiye'deki otomobil ve ticari araç satış verilerini raporlamakta ve yayınlamaktadır.

H.1.14. Otomotiv Sanayii Derneği (OSD)

- (18) OSD, 11 otomotiv üreticisi firmanın bir araya gelmesi ile 1974 yılında "Motorlu Kara Nakil Vasıtaları Kamyon, Kamyonet, Traktör, Otobüs ve Otomobil İmalatçıları Sanayii Derneği" adı altında kurulmuştur ve 1979 yılında adı "Otomotiv Sanayii Derneği" olarak değiştirilmiştir. Günümüzde, 14 üyesi bulunmaktadır. OSD, çalışma alanına ilişkin olarak mevzuat ve teknik konularda faaliyet göstermektedir.

H.1.15. Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. (PEUGEOT)

- (19) PEUGEOT; Fransa'dan ithal edilen Peugeot marka binek araçlar ile hafif ticari araçların ve bunların orijinal yedek parçalarının dağıtımını gerçekleştiren distribütör firmadır.

H.1.16. Suzuki Motorlu Araçlar Pazarlama A.Ş. (SUZUKI)

- (20) 2015 yılının ikinci yarısından itibaren Doğan Holding bünyesinde faaliyet göstermeye başlayan SUZUKI, Suzuki markalı otomobil, motosiklet ve deniz motorları için satış ve satış sonrası hizmetler vermektedir.

H.1.17. Temsa Motorlu Araçlar Pazarlama ve Dağıtım A.Ş. (TEMSA)

- (21) Sabancı Holding bünyesinde, 1968 yılında kurulan ve 1987'den beri Adana'da bulunan üretim tesisinde faaliyetlerini sürdüren TEMSA, Mitsubishi markasının distribütörlüğünü yapmaktadır.

H.1.18. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOFAŞ)

- (22) TOFAŞ, 1968 yılında Koç Holding ve FCA (Fiat Chrysler Automobiles) şirketlerinin eşit hissedarlığıyla kurulmuş olup, halihazırda Fiat, Alfa Romeo, Lancia ve Jeep markalarının Türkiye distribütörüdür.

H.1.19. Toyota Türkiye Pazarlama ve Satış A.Ş. (TOYOTA)

- (23) TOYOTA, Türkiye otomotiv sektöründe Toyota ve Lexus markalı araçların pazarlama, satış ve satış sonrası hizmetlerinden sorumlu uluslararası bir distribütör firmadır. ALJ Holding'e bağlı yabancı sermayeli bir firma olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

H.1.20. Volvo Car Turkey Otomobil Ltd. Şti. (VOLVO)

- (24) VOLVO, Türkiye'de Volvo markalı araçların distribütörlüğünü yapmaktadır. 2010'dan itibaren Çin merkezli Zhejiang Geely Holding çatısı altında faaliyet göstermektedir. 1999'a kadar İsveçli Volvo Group'un bir parçası olan VOLVO, bu tarihte Ford Motor Company tarafından satın alınmış, ardından 2010'da Geely Holding bünyesinde faaliyet göstermeye başlamıştır.

H.1.21. Yüce Auto Motorlu Araçlar Ticaret A.Ş. (YÜCE AUTO)

- (25) 1989 yılından itibaren Škoda marka araçların Türkiye distribütörlüğünü yürütmek üzere kurulan YÜCE AUTO'nun hisselerinin %50'si 1999 yılında DOĞUŞ tarafından devralınmıştır¹. YÜCE AUTO, Škoda marka araçların satış, servis ve yedek parça hizmetlerini sunmaktadır

H.2. İlgili Pazar

- (26) Motorlu taşıtlar, bir yanmalı veya patlamalı motorla tahrik edilen, yük veya yolcu taşımak ve karayolu trafiğinde seyretmek üzere belirli teknik mevzuata göre üretilmiş bulunan dört veya daha fazla lastik tekerlekli taşıt araçları olarak tanımlanmaktadır. Motorlu taşıtlar; niteliği, malzeme yapısı, teknolojisi, üretim süreci ve yeri farklı olan beş bin dolayında parçanın üretilmesi ve bir araya getirilmesi ile ortaya çıkmaktadır. Motorlu taşıtlar binek ve ticari olmak üzere alt kategorilere ayrılmaktadır.
- (27) Öneraştırmaya konu olan ve 31.10.2018 tarihli ve 287 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında uygulanan ÖTV indirimi; motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyen binek araçları kapsamaktadır. Öte yandan, öneraştırma kapsamında incelenen taraflar, binek ve hafif ticari motorlu araçların üretimi ve/veya dağıtımını pazarında faaliyet göstermektedir. Nitekim hafif ticari araçlardan alınan KDV oranları da aynı Cumhurbaşkanı Kararı ile %18'den %1'e düşürülmüştür.
- (28) Öneraştırma konusu vergi indirimlerinin kapsamından yola çıkarak, ilgili ürün pazarının "motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyen binek araçlar ile hafif ticari araçların üretimi ve dağıtımını hizmetleri pazarı" olarak ele alınması mümkündür. İlgili coğrafi pazar ise, söz konusu ürünlerin dağıtımını, pazarlamasını, satışı ve fiyatlandırılması tüm Türkiye genelinde benzer nitelik arz ettiğinden "Türkiye" olarak ele alınabilecektir. Bununla birlikte, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında da değinildiği üzere, dosyada yapılan tespit ve değerlendirmeler açısından ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği göz önünde bulundurularak, kesin bir pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

H.3. Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (29) Öneraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde OSD ile NISSAN'dan herhangi bir belge alınmamış olup, dosya konusu bakımından önem arz eden belgelere teşebbüs bazında aşağıda yer verilmektedir.

H.3.1. BAYLAS'ta Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (30) BAYLAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve BAYLAS çalışanları (.....) ile (.....) arasında 06.12.2018 tarihinde gerçekleşen ve bilgi kısmında BAYLAS çalışanları (.....) ve (.....)'in bulunduğu "(.....) fiyatları hk." konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"(.....) merhaba;

Sizin için uygunsuzsa; (.....) için Aralık ayında filolarda daha rekabetçi olmak için;

Sadece (.....) özelinde (.....) internetinde olduğu gibi:

- Liste fiyatlarını kapatıyoruz

¹ YÜCE AUTO, hisselerinin %50'si DOĞUŞ'a %50'si Yüce Ailesi'ne ait bir ortak girişim şirkettir. YÜCE AUTO üzerinde ana hissedarlardan birinin tek başına kontrolü bulunmamakta olup, şirket üzerinde DOĞUŞ ve Yüce Ailesi'nin ortak kontrolü bulunmaktadır.

- (.....) ve (.....) dizel versiyonlarında liste fiyatlarını filoda (.....) verebilecek seviyeye getiriyoruz...”

(31) BAYLAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve BAYLAS Satış Direktörü (.....) ile BAYLAS çalışanı (.....) arasında 26.12.2018 tarihinde gerçekleşen “Aralık ay değerlendirmesi” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

(.....) merhaba,

Aralık ayında oldukça sıkıntılı bir süreç içinden geçiyoruz. Piyasada geçen aya göre yaşanan yavaşlamanın yanında (.....) tarafından bu ay devreye alınan özellikle (.....) ve (.....)'deki agresif kampanyalar nedeniyle bayilerimiz iki temel modelimizde rekabet etmekte fazlasıyla zorlandılar, bir çok müşteriyi ve projeyi (.....)'ya kaptırdılar. ...

Aralık ayında markalar reklam-iletişimlerini arttırdılar, özellikle ((.....)gibi) bazı markalar bir çok mecrada ön plana çıktılar. Bu konuda bizim geri kaldığımızı ve yeterince sesimizi duyuramadığımızı hissettik.

Kasım ayına göre Aralık ayında piyasada daha az müşteri dolaştığını çoğu markadan duyduk ve gözlemledik, durum bizde de farklı olmadı. Ancak bizdeki showroom trafiğinin geçen aya göre düşüş göstermesinde önemli bir nedenin de (.....)'nun kampanyası olduğunu söyleyebiliriz.

Bayraktar Şubelerde bu aya başlarken motivasyon ve beklenti oldukça yüksekti. Ancak araç iadeleri ve rekabet koşulları (.....)'lardaki ritmi oldukça düşürdü... Aya başlarken (.....) adet satış, öngörüsünde bulunmuş, bayi hedeflerimizi de buna göre belirlemiştik. Ancak ortaya çıkan bu durumlar sebebiyle şu anda (.....) ile (.....) adet arasında (bitme ihtimali olan bir kaç büyük adetli filo projesine bağlı olarak) bir kapanış öngörüsünde bulunabiliyoruz. Bugün itibariyle satış-bağlantı olarak (.....) adetteyiz.

Son hafta dahi bazı önemli işleri, (.....)'dan yeterli destek alamadığımız için rakiplere kaçırmak durumunda kaldık.

İlk basta yeterli desteği alabilmiş olsak zaten hedeflediğimiz (.....) adede yürüme şansımız da olabilecekti

Bayi tarafında bu durum ciddi bir sıkıntı yarattı...

Şu an ÖTV'de eski oranlara gelme ihtimali daha ön plana çıktığı için bayiler Ocak ayına daha düşük stokla girme hesabı içindeler...”

H.3.2. BORUSAN'da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

(32) BORUSAN'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve BORUSAN çalışanı (.....)'nın Özturun Oto, Kosifler Oto Bostancı, Özgörkey Oto, İnciroğlu Oto, Kosifler Oto Samsun, Teknik Oto Bursa, Köprülü Oto, Teknik Oto, Kosifler Oto Antalya, Teknik Oto Eskişehir isimli BORUSAN bayilerine ve BORUSAN çalışanlarına gönderdiği 05.10.2018 tarihli “Geri döndük!” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Değerli Arkadaşlar,

Hepimiz için unutmak istediğimiz Eylül ayından sonra tekrar geri döndük!

Çarşamba günü açıkladığımız satış sirküleri ile Haziran ve Ağustos aylarında olduğu gibi Ekim ayında da segment lideri olmayı hedefliyoruz.

Rakiplerimiz %(.....) fiyat arttırırken biz hiçbir ürünün fiyatını arttırmayıp, üzerine bir çok modelde daha yüksek indirim ve çok iyi kredi koşulları sunuyoruz. Bunu yapabilmek için (.....). Bununla birlikte satış ekiplerinin motivasyonunu yeniden sağlamak adına onlar için de (.....) yayınladık.

- Bu ay en çok (.....) satacağız çünkü ÖTV avantajının üzerine fiyatlarımızı benzinlide %(.....) dizelde %(.....) geri çektik. (.....) TL'den başlayan fiyatlarımızla rakibin %(.....) altında konumlandık.
- (.....) dizel ve benzinli motorlarıyla bu yıl en kuvvetli olduğumuz model. Normal koşullarda (.....)'dan %(.....) yukarıda iken bile rakibin (.....) satarken (.....) ayında %(.....) altında fiyatla tüm Segmenti, hatta daha fazlasını alacağız.
- (.....)'nin fiyatını (.....) TL seviyesine indirirken üzerine (.....) TL %(.....) kredi imkanı sunuyoruz. Keza (.....) için de aynı krediyi verip fiyatımızı da geçen aya göre %(.....).
- (.....) fiyatı geçen aya göre %(.....) düşerken rakip fiyatını %(.....) arttırdı. Rakibin kredi atağına karşılık büyük fedakarlıkla (.....) TL %(.....) faizli kredi ile aynı şekilde karşılık verdik.
- (.....)'in en kuvvetli rakibi (.....) fiyatları (.....) TL'nin üzerine çıkarken biz fiyatlarımızı geçen ayın %(.....) gerisine çektik.
- ÖTV zararını göze alarak (.....) açarak bulunurluğumuzu arttırdık.

Cumartesi günü (.....), pazar günü (.....)'dan başlayarak çok kuvvetli reklam atağına çıkıyoruz. TV reklamları, sinema ve online ile desteklenecek pazarlama iletişimi Showroom trafiğini ciddi manada arttıracak.

Bu ay hedefimiz (.....) satış! İlk 2-3 gün gelen siparişler (.....) adedin üzerine çıkacağımızı gösteriyor. Eminim reklamlardan sonra başlayacak trafik ve sizlerin yoğun tel-out'ları ile siparişler artacak ve (.....) adede doğru koşacağız.

(.....) ayında hep birlikte başardık, yine başaracağız!"

- (33) BORUSAN'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve BORUSAN çalışanları (.....) ile (.....) arasında 05.11.2018 tarihinde gerçekleşen ve bilgi kısmında (.....)'nun bulunduğu "BMW AG sunumu" konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"Arkadaşlar ...

- 1) Geçen seferlerde yaptığımız gibi tüm konulara odaklanmaktansa agenda daki ana konulara odaklanalım. Son iki ay ve bu iki aydaki satış, stok azaltma aksiyonlarımız ana konularımız. Ve tabii ki piyasadaki son gelişmeler. à bu konu ile ilgili OTV indirimi sonrası %(.....) a giren araçlarımızda hareketlenme yapabilmek için ne yapacağız, OTV bizden kampanyası, faizlerin düşmesi ile daha güçlü finans kampanyaları, vs.
- 2) Yaptığımız bu kampanya ve aksiyonların bize olan bedeli ve bunun karşılığında beklediğimiz satışları göstermemiz önemli. Tabii ki her zaman yaptığımız gibi sadece satış adedi olarak değil pazar payından yola çıkmak

önemli. (.....) ile geçen seneye göre Pazar payımızı nasıl geliştirdik ve son iki ayda da bunu nasıl korumayı planlıyoruz!

3) OTV indirim à burada özellikle hangi dilimde bizim ne aracımız var, rakiplerin ne araçları var. rakip derken sadece (.....) ve (.....) değil bu sefer (.....) gibi araçları da dahil etmeliyiz. Aks. US ...”

(34) BORUSAN'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve BORUSAN genel müdürü (.....) tarafından “Borusan Oto & Otomotiv / Tüm Müdürler” adlı alıcı grubuna 02.01.2019 tarihinde gönderilen “2018 yılı değerlendirmesi ve 2019 önceliklerimiz” konulu e-postada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Değerli çalışma arkadaşlarım, ...

Evet, 2018 yılını geride bıraktık ve yeni bir sayfa, yeni bir yıla başladık. 2018 yılı kendi içinde sürekli değişen dinamikleri ile gerçekten de çok zorlu bir sene oldu.

Güçlü bir talep ile başlayan 2018 yılı ilk 4 ay daki performansı ile bizi heyecanlandırdı ve umutlandırdı. Daha sonra hepsini beraber yaşadığımız hem yurt dışı hem de yurt içi kaynaklı bir dizi etkenler dolayısı ile ilk 4 ay yaşadığımız Pazar şartları 180 derece farklı bir şekle dönüştü.

Kur ve faizlerin, Haziran-Ağustos döneminde çok hızlı bir şekilde artması ve akabinde tüketici güven endekslerindeki düşüş sadece bizi değil tüm Otomotiv sektörünü ciddi anlamda etkiledi. Sadece ithalatçı firmalar değil yurt içinde üretim yapan firmalar dahi iç piyasanın %70 lere varan daralmasından ciddi anlamda etkilendi. Eğer son iki ay, Kasım-Aralık, döneminde ÖTV düzenlemesi olmasaydı Otomotiv piyasası seneyi geçen seneye göre %50-55 düşük bitirebilirdi ki, tüm desteklere rağmen son iki ay geçen senenin %40 altında seyretti ve seneyi toplam Pazar olarak %35-40 düşüş ile kapatacağız. ...

Kiralama işimizde önce bazı büyük kiralama şirketlerinin konkordato ilan etmesi ve/veya finansal yükümlülüklerini yerine getiremez durumda olmaları bankaların kiralama şirketlerine yönelik kredi verme iştahını düşürdü daha sonra Eylül ayında Türk Lirasının koruma kanununda değişiklik oldu ve özellikle araç kiralama şirketlerinin artık sadece TL ile kiralama yapmaları zorunluluğu getirdi. Bu da yeni araç kiralalarının, TL faizlerin yüksekliğinden dolayı, ciddi şekilde artmasına ve yeni araç kiralama işlerimizin durma aşamasına gelmesine yol açtı. Kiralama şirketlerinin alımının durması Eylül sonrası tüm Otomotiv talebinin ciddi anlamda düşmesine yol açtı. Kasım, Aralık aylarındaki ÖTV indirimine rağmen talebin halen daha geçen senenin %40-45 gerisinde olmasının sebeplerinden biri de budur aslında....

Bize düşen görev tüm bu şartlara rağmen şirketimizin çıkarlarını en iyi şekilde koruyabilmek ve sürekli olarak piyasadaki sinyalleri takip ederek gelişmelere en hızlı şekilde doğru aksiyonlarla cevap verebilmek. En önemlisi bu aksiyonları gerçekleştirirken rakiplerimizden daha hızlı, daha atik, daha çevik olabilmemiz. ...

2019 da, her sene olduğu gibi birçok belirsizlikler ile başladı. Elimizdeki mevcut verilere dayanarak Pazar ile ilgili öngörülerimiz otomobil talebinin 2018 yılına göre %40 daha azalarak toplam 280 bin adetlere geleceğini ve hükümetin açıkladığı orta vadeli planı da dikkate aldığımızda yılın ilk yarısının nisbeten

daha zorlu koşullarla geçeceği ve tekrardan toparlanmanın 2019 un son çeyreğinden itibaren başlayabileceğini söyleyebiliriz. ...

Özellikle bu zorlu yılda hepimizin tek bir ekip olarak aynı yöne kürek çekmesi gücümüzü ve hızımızı arttıracak, rakiplerimizin hep bir adım önünde olmamızı sağlayacaktır.

*2019 da... Pazar daralacak, pasta küçülecek. Küçülen pastadan en fazla payı kapmak gene bizim hedefimiz olacak. Küçüln bir pazarda Pazar payımızı arttırmak kolay bir şey değil... Mevcut müşterilerimizi tutmak ve yeni müşteri kazanabilmek için yeni yöntemler, daha yaratıcı yaklaşımlar gerekli. Bir tane dahi müşterimizi rakiplerimize kaptırmayacağız, daralan pazarda bir tek müşteri dahi çok ama çok önemli... Rakiplerimizden daha rekabetçi seviyelere gelmeliyiz. **2019 yılının üçüncü önceliği, sektörün ötesinde rekabetçi, kusursuz müşteri memnuniyetini yakalayabilmektir.** “*

H.3.3. DOĞUŞ'ta Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (35) DOĞUŞ'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve DOĞUŞ çalışanları (.....) ile (.....) ve (.....) arasında geçen 16.07.2018 tarih ve “Re: RE:” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Arkadaslar, >

> Renault zam yapmis.

> Urun departmaninin bu konuyu tum rakipler icin yakindan takip etmesini ve her zamdan sonra model bazinda indeksleri bildirmelerini rica ederim...”

(.....):

“(.....), >

> Rakip zamlarini ürün departmani düzenli bir şekilde takip ediyor. Kurun bu kadar degisken olduğu dönemlerde rakipleri günlük bazda takip edecek şekilde sistemimizi degistiriyoruz. >

> Renault fiyat degisikligine istinaden index degisim detayi konusunda ekibi hizlica bilgilendirecegiz...”

- (36) DOĞUŞ'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Ürün Proje Bazlı Stajyeri (.....) ile Ticari Araç Satış Müdürü (.....) ve Volkswagen Ticari Marka Genel Müdürü (.....) arasında geçen 4-5.09.2018 tarih ve “FW: Eylül Fiyat Listeleri” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....) (04.09.2018):

“(.....) merhaba,

Eylül açılış listelerinde,

- Dacia ortalama %(.....)
- Ford ortalama %(.....)
- Renault ortalama %(.....)
- Nissan ortalama %(.....)
- Toyota ortalama %(.....)

- Isuzu D-Max V-Cross modeline %(...) zam uygulamıştır.

Peugeot fiyat listeleri şuan güncelleniyor fakat %(...) fiyat artışı yapacağını, Mercedes'in ise 3 Eylül Pazartesi'den geçerli olarak %(...) fiyat artışı yaptığını ancak henüz internet sitesinde yeni fiyatlarını yayınlamadığını biliyoruz...”

(...): (05.09.2018):

“(...) merhaba,

Peugeot ve Mercedes, Eylül fiyat listelerini yayınladı. Dün beklediğimizden (...) fiyat artışı yaptılar. Güncel durum tablodaki gibidir.

(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

...”

(...): (05.09.2018)

“(...) ”

Yaptığımız araştırmaya ve telefon aramalarına göre son dönemde gerçekleştirilen fiyat artışlarını aşağıda bilginize sunarım...”

- (37) DOĞUŞ'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Binek Araç Uzmanı (...) tarafından birçok Volkswagen yetkilisine gönderilen 18.09.2018 tarih ve “FW: Güncel Fiyat Değişimleri ve Endeks Etkisi hk” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(...):

“Değerli Yöneticilerim ve Çalışma Arkadaşlarım,

Kur değişiminden kaynaklı web sitelerinden günlük olarak takip edilen rakip marka fiyat değişimleri kontrol edilmiş olup rakip markalarda fiyat değişimlerine rastlanmıştır. Endeks değerimiz (...) olarak hesaplanmıştır.

Rakip marka fiyat incelemeleri sonrasında değişim olan markaların durumu aşağıdaki tabloda ifade edilmiştir.

MARKA	FIYAT DEĞİŞİM
Renault	%(...)
Opel	-%(...)
BMW	%(...)

- Rakip marka web siteleri incelemesi sırasında Peugeot markasının “Kur Avantajlı” model fiyat listesi yayınladığı saptanmıştır. Bu listede modellerin ekipman, bayi, alt model ve fiyat bilgilerine yer verilmiştir.

(Peugeot Kur Avantajlı Modeller Fiyat Listesi)

- Opel markası ise “Eylül ayına özel fırsat araçlar” başlığı altında liste fiyatından %(. . . . .)’a varan indirim oranlı fiyat listelerini yayınlamıştır.

(Opel Eylül Ayına Özel Fırsat Araçlar)

- Kia markası ise mevcut fiyat listesini “Zubizu İndirimli” fiyat listesi olarak adlandırmış olup ortalama %(. . . . .) zamlı fiyat listeleri ile birlikte yayınlamışlardır.

(KIA Zubizu Kampayalı Fiyatlar)

Not: Değerler ilgili markaların web sitelerinde yer alan fiyat listelerinden ve gölge müşteri aracılığıyla alınmıştır.”

- (38) DOĞUŞ’ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Volkswagen Binek Araç Pazarlama Yöneticisi (. . . . .) tarafından (. . . . .) isimli bir medya şirketinde Otomotiv Medya Grup Başkanı olan (. . . . .)’a gönderilen 05.11.2018 tarih ve “RE Fırsatlar Kampanyalar” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(. . . . .):

“Günaydın,

İyi haftalar...

Biz haftaya umut dolu ve heyecanlı başladık ☺ ÖTV indirimini ile birlikte haftasonu showromlarımız eski günlerine yakın bir yoğunlukta oldukça hareketli geçirdi, umuyoruz satış adetlerinde de olumlu yansımaları ay sonunda göreceğiz. ...

(. . . . .) ve sınırlı sayıdaki (. . . . .) modeli, ÖTV indirimine ek çok özel fiyatlarla satışa sunuluyor.

ÖTV indirimini ve özel fiyatlara ek olarak, (. . . . .)’tan (. . . . .) modelleri için (. . . . .)TL’ye ve (. . . . .) ay vadeye kadar %(. . . . .), (. . . . .)modelleri içinse (. . . . .)TL’ye (. . . . .) ay vadede %(. . . . .) faiz avantajları bulunuyor.

Ayrıca, Kasım ayı boyunca (. . . . .) dizel modellerimizin çok özel fiyatlarla Yetkili Satıcılarımızda satışa sunulduğunu da bir paragrafta belirtmemiz gerekecek.”

Farklı yayın bilgileri size ulaştıkça bize de iletebilerseniz çok seviniriz.

Teşekkürler”

- (39) DOĞUŞ’ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Audi Ürün Pazarlama Müdür Yardımcısı (. . . . .) tarafından Doğu Otomotiv CEO Ofis Müdürü (. . . . .)’na gönderilen 09.01.2019 tarih ve “Fiyat Listeleri ÖTV Oranları Hk.” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(. . . . .):

(. . . . .) Merhaba,

(. . . . .) ofis dışında olduğundan istediğiniz Audi fiyat listesini ben gönderiyorum.

Listemizi ekte bilginize sunarım.

Rakiplerimizin fiyat listelerini gölge müşteri ziyaretleri ve resmi web sitelerinde yayınladıkları fiyat bilgi sekmelerinden elde ediyoruz. (. . . . .) ve (. . . . .), ÖTV oranlarını resmi web sitelerindeki fiyat bilgisi sekmelerinde duruyorlar.

Bizim markamız gibi detaylı bir liste, her iki rakip marka için maalesef elimizde bulunmuyor...”

H.3.4. FORD’da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (40) FORD’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve FORD Ticari Araçlar Satış Müdürü (.....) ile (.....) arasında 19.05.2018 tarihinde yapılan “Fwd: rakip aksiyonları” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“(.....) ay başındaki exceli güncelleyip bana atar mısın lütfen?

Ay ortasında devreye alınan bir aksiyon ya da değişiklik var ise (.....) farklı bir renk ile tabloya eklersen çok iyi olur.

Ay başında yapılanları da atlamamış oluruz.”

(.....):

“Gelen bilgileri tabloya ekledim (.....)

Saygılarımla”

Bu e-posta daha sonra, 19.05.2018 tarihinde (.....) tarafından bilgi olarak (.....)’e gönderilmiştir. Söz konusu e-postanın ekinde, Fiat, Volkswagen, Renault ve Peugeot markalı araçlara ilişkin “Nisan-Mayıs Geçişinde Araç Zamları” ve “Nisan-Mayıs Geçişinde Kredi ve Peşin Koşulları” başlıkları altında bilgilerin verildiği görülmektedir.

H.3.5. HONDA’da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (41) HONDA’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve HONDA yetkilisi (.....) tarafından bir (.....) CRM Uzmanı olan (.....) ve Honda çalışanı (.....)’e gönderilen 26.12.2018 tarih ve “RE: CRM-ÖTV İndirimi hakkında” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Selam (.....),

Kasım ayı itibari ile yayınlanan fiyat listemiz, ÖTV indirimi yansıtılmış fiyatları içermektedir.

Herkese bu şekilde yanıt verebiliriz...”

(.....):

“Merhaba (.....),

Kullanıcılardan gelen ÖTV indirimi ile ilgili örnek içerikleri aşağıda iletiyorum.

İyi çalışmalar.”

- (42) HONDA’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve HONDA çalışanları (.....) ile (.....) CRM Uzmanı (.....) arasında geçen 03.01.2019 tarih ve “Re: ÖTV indirimi ile ilgili yorumlar” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“(.....) selam,

ÖTV indirimi ile ilgili paylaştığımız posta seeding yapalım.

Bazı müşteriler yorumlarda liste fiyatlarını yazmış ve zam yaptığımızı iddia etmiş direk o yorumların altına yazdığı fiyatın doğru olmadığını kampanyalı fiyatı

belirttiğimiz yorumlar yazalım. Bir de kurların yükseldiği dönemde sürekli kampanya yaptığımız fiyatları olması gerekenin altında tuttuğumuzu hatırlatacak yorumlar yazalım.

Sanırım tepkiyi ancak bu şekilde azaltabileceğiz.”

- (43) HONDA’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve HONDA çalışanı (.....) tarafından birçok HONDA yetkilisine gönderilen 10.01.2019 tarih ve “FW: Markaların 19MY Fiyat Listeleri” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Herkes Merhaba,

(.....)’ın bilgilerine ek olarak sahadan aldığımız bilgileri eklemek isterim:

Toyota: Öncelikle belirtmem gerekiyor ki eski kasa Corolla herhangi bir yerde yok, bayilerde dahi tükenmiş veya haftasonuna kalmaz kalan adetler tükecek. 29 Ocak’ta Belek’te bayi toplantısı yapacaklar. Yeni kasa Corolla’yı yeniden bayilere gösterecekler, fiyat henüz açıklanmıyor...

Ford: TDCI Trend x için 2019 liste fiyatı (.....) K TL, ancak perakende satış fiyatı (.....) K TL ve filo satış fiyatı direk rakam (.....) K TL. (50 adet ve üzeri için)

Renault: Tamamiyle filo çalışıyor, hem bayide hemde distrib. Kısmında 2018 model araç var. 2018 model Touch Dizel (.....) K TL civarında filoda satışa sunuldu.

Nissan: ... Fiyatı (.....) K TL ‘e kadar çıktı. CR-V için (.....) K TL / 12 ay fırsatı ile uzun zaman sonra öne geçebiliriz.

Sinan Sımlar;

(.....)’ın web sitesinde fiyat listesinin yanında kampanyalar highligh edilmiş. Listeye bakan müşteri aynı zamanda kredi kampanyasının da görüyor. Bizim tarafta’da benzer uygulama yapılması etkili olabilir. Müşteri fiyatı görünce aynı anda kredi kampanyasının da farketmiş olacak. Bilginize ve görüşlerinize sunarım.”

H.3.6. HYUNDAI’de Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (44) HYUNDAI’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Filo Satış Departmanı/Kurumsal Müşteri Yöneticisi (.....) ile müşteri olduğu anlaşılan (.....) arasında 08-10.08.2018 tarihinde yapılan “Hyundai Ağustos 2018 fiyatları” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....) (08.08.2018):

“(.....) Bey, merhabalar

Ağustos ayı fiyatlarını ekte bilgilerinize sunarız.

(.....) modelimiz Ağustos ayı itibariyle perakendede (.....) OTV dilimine girmiş olup, sizlere (.....) OTV ile sunuyoruz.

Nihai alım planınızı 10 Ağustos Cuma akşamına kadar alabilmemiz oldukça önemlidir.

İyi çalışmalar & Selamlar”

(.....) (10.08.2018):

“Değerli İş Ortağımız,

İçinde bulunduğumuz dönemde döviz kurundaki ani dalgalanma sebebiyle tüm modellerimizin fiyatlarında güncelleme yapılması gerekliliği doğmuştur.

Yeni fiyatlarımız en kısa surede sizlerle paylaşılacaktır.

Anlayışınız için teşekkür eder, iyi çalışmalar dileriz.

Saygılarımızla,”

H.3.7. MAIS'te Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (45) MAIS'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve müşteri konumundaki (.....) çalışanı (.....) tarafından Renault çalışanı (.....)'a gönderilen ve sonrasında (.....) tarafından birçok Renault çalışanına iletilen 11.12.2017 tarih ve "FW: Rakip fiyat-Proje no 776358-megane sedan joy benzinli" konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"(.....) merhaba,

Aşağıdaki rakiplerimizle aramızdaki fiyat farkından dolayı filo desteği rica ederiz.

(.....)

Saygılarımızla,”

(.....):

"(.....) Selam

(.....)'ın müşterisi (.....) ile (.....) Benzinli (.....) konuşuluyor. Bildiğin gibi bu araca oran vermiyoruz. Ancak müşteriden alınan rakip fiyatları bizden (.....)TL daha ucuz.”

(.....):

"İyi akşamlar,

(.....) benzinlide oran vermiyoruz ama

Aşağıda çok agresif rakip fiyatlarını görebilirsiniz.

Bu proje için filodan (.....) bizim bütçeden çıplak (.....) TL yaparsak (.....)TL'ye gelebiliyoruz.

Filo (.....) puan için onayınızı rica ederiz.”

- (46) MAIS'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Renault çalışanları (.....) ve (.....) arasında geçen 31.10.2018 tarih ve "RE: Kasım ayı satış kampanyaları offerları" konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"(.....) selamlar,

Bu indirim tutarları Ötv indirimine ek midir? "Tüm Renault binek modellerinde ötv indirimine ek (.....)TL'ye varan indirim" diyebilir miyiz?"

(.....):

"(.....) Selam,

Evet ÖTV indirimine ek. Bu şekilde yürüebilirsiniz...”

H.3.8. MERCEDES'te Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (47) MERCEDES'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve MERCEDES yetkilileri (.....) ve (.....) arasında geçen 11.01.2019 tarih ve "RE: OPRA 12-2018" konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"Sevgili (.....),

Bilgi için teşekkürler. Bu konuyla ilgili bizi endişelendiren şey rakiplerin bizi sadece düşük vergi dilimindeki araçların mevcudiyeti ile ilişkilendirebileceğimiz NGCC² segmentinde değil, aynı zamanda tüm diğer segmentlerde de geride bırakması. (.....) pozisyonumuzu geri kazanmak için mücadele stratejimizi bekliyoruz..."³

- (48) MERCEDES'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve MERCEDES yetkilileri (.....) ve (.....) arasında geçen 16.01.2019 tarih ve "RE: WG: Core Comp Report December 2018" konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"Selam (.....),

Hükümetin düşük fiyatlı segmentlerde ÖTV indiriminden sonra (.....) (lütfen aşağıdaki Kasım bilgilerimize bak.) Ek olarak tüm markalar fiyat önlemleriyle Aralık'ta stoklarından kurtulmak için bastırdı, (.....).

Hükümet ÖTV indirimini Mart sonuna kadar uzattı. (.....)." ⁴

H.3.9. OPEL'de Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (49) OPEL'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve OPEL Ürün Müdürü (.....) tarafından OPEL Genel Müdürü (.....)'a gönderilen, bilgi kısmında ise Satış Müdürü (.....), Pazarlama Müdürü (.....) ile OPEL çalışanları (.....) ve (.....)'ın bulunduğu 29.10.2018 tarihli "RE: Copy of Dealer Financial Situation Oct 25" isimli e-postada şu ifadeler yer verilmektedir:

(.....):

"(.....),

Ekte Ekim ayına ilişkin piyasa değerlendirmelerini bulabilirsiniz.

Gördüğünüz üzere en büyük kayıp (.....)'dan gelmekte. Bu kaybın ana sebebi (.....) ve (.....)'nın piyasadaki konumundan ve yoğun taktiksel reklam iletişiminden kaynaklanmakta..."⁵

² New generation compact car.

³ "Dear (.....),

Thanks for the information. What is concerning though is that the competition is not just outpacing us in the NGCC segment where we could attribute it to availability of cars in the low tax bracket but also in all other segments. Looking forward to our fight back strategy to reclaim our (.....) position..."

⁴ "Hi (.....),

(.....) after governments special consumption decrease in low price segments(please see our November info below). Additionally all brands have pushed in December in order to get rid of their stocks with price measures(.....).

Government has extended SCT incentive until end of March. (.....).

Best regards,"

⁵ "(.....) Bey,

- (50) OPEL’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve OPEL çalışanı (.....) tarafından OPEL Genel Müdürü (.....)’a gönderilen ve bilgi kısmında OPEL çalışanı (.....), OPEL Ürün Müdürü (.....), OPEL Pazarlama Müdürü (.....) ve OPEL Satış Müdürü (.....)’in bulunduğu 29.10.2018 tarihli, “RE: Copy of Dealer Financial Situation Oct 25” konulu e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir:

(.....):

“ ...

Perakende:

Açık, çoğunlukla (.....)’dan kaynaklanıyor. Rakiplerin açıkladığı agresif fiyatlardan dolayı (.....)’ın perakende performansı düşüktü...”⁶

H.3.10. PEUGEOT’da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (51) PEUGEOT’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve PEUGEOT Ürün ve Fiyat Müdürü (.....) tarafından birçok PEUGEOT yetkilisine gönderilen 03.10.2018 tarih ve “Ekim rakip fiyat değişimleri & kampanyalar” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Merhaba,

Ekim ayında fiyat ve kampanya açıklayan markaların detaylarını aşağıda bulabilirsiniz.

Değişiklikler oldukça paylaşmaya devam edeceğiz.

Ford & Renault & Nissan & Hyundai & Citroen fiyat değişimi yok.

Opel ve VW Eylül fiyatları ile yayında.

Fiat fiyatları güncelleniyor.

Honda	Ortalama	(.....)%
Toyota	Auris	(.....)%
	C-HR	(.....)%
	Corolla	(.....)%
	RAV4	(.....)%
	Yaris	(.....)%
	Ortalama	(.....)%

VW: *Bugün günlerden VW.*

- *Binek araçlar: 11 Ekim'e kadar sınırlı sayıda Passat için 14% indirim. Diğer modeller ile ilgili açıklanmış bir kampanya henüz yok.*
- *Ticari araçlar: Sonbaharda ilkbahar fiyatlarıyla iletişimi yapıyorlar.*
- *Fiyat listeleri hala 25 Eylül tarihli.*

Nissan: *Yeni ÖTV oranlarıyla şimdi daha avantajlı*

Please find attached marketing comments for October. As you can see most important loss comes from (.....), main reason for the loss is due to stretch positioning and intense tactical communication by (.....), and (.....),...

⁶ **Retail:**

The gap mostly arise from (.....),. Due to aggressive announced price of the competitors, (.....), retail performance was poor...”

- QQ: Benzinli 134.900 TL'den başlayan fiyatlar (1.2 Visia AT) ve 50.000 TL için 24 ay %1,29 faiz
- QQ: Dizel 142.500 TL'den başlayan fiyatlar (1.5 dCi Tekna MT)ve 50.000 TL için 24 ay %1,29 faiz
- X-trail: 100.000 TL için 24 ay %1,29 faiz
- Juke: 110.720 TL'den başlayan fiyatlar ve 50.000 TL'ye 24 ay %1,29 faiz & Nissan sahiplerine 2% ek özel indirim

Hyundai: Avantaj dediğin göz alıcı olmalı: 26.000 TL'ye varan indirim & 1,69% faiz oranı, 10.000 TL'ye varan hurda indirim

- 120: 8.820 TL'ye varan nakit indirim ve 30.000 TL 12 ay %1.69 faiz
- 130: 26.300 TL'ye varan nakit indirim
- Accent Blue: 12.900 TL'ye varan nakit indirim veya 50.000 TL 15 ay % 1,69 faiz
- Yeni Tucson: Yollarda özgürlük işte gerçek güç mesajı ile 15.100 TL'ye varan nakit indirim ve ya 80.000 TL 15 ay %1.69 faiz
- Kona: Yollarda özgürlük iste gerçek güç mesajı ile 9.150 TL'ye varan nakit indirim ve 50.000 TL 15 ay %1.69 faiz

Opel:

- 10.000 TL'ye varan hurda indirim ile bu Opel'ler kaçmaz.
- Şimdi al 2019'da öde.
- İnternet fiyat listelerinde hala Eylül fırsat araçları kolonu var. Fiyat listesi tarihi de Eylül.

Renault:

- 10.000 TL hurda indirimine ek, Symbol alımlarında ilave 7.000 TL, Clio ve Kangoo alımlarında ilave 5.000 TL'lik indirim fırsatı
- Binek ve Ticari araçlarda: 30.000 TL, 12 ay, 0% faiz kampanyası
- Megane HB: Hurda teşviği ile 30.000 TL'ye varan indirim

Fiat:

- PC ve LCV fiyatları güncelleniyor. Henüz PC kampanyası yok.
- LCV: Doblo & Fiorino: Hurda istemeyen hurda teşviği; 10.000 TL indirim ve 36.000 TL 12 ay, 0%

Ford: Ford'dan ÖTV avantajına tam destek:

- Binek Araç: Güncellenen ÖTV avantajlarına ek 8.000 TL'ye varan takas desteği. Her Şey Dahil Finans Ford Options kredisi kullanılırsa 6%'ya varan ilave indirimler.
- Ticari Araç: 20.000 TL, 12 ay 0% & Transit Connect ve Minibus için 36.000 TL, 12 ay 0%

Toyota: Beklenen ÖTV indirim Toyota'ya geldi! mesajı ile fiyat listesine yönlendiriyor.

Citroen: 25%'e varan fırsat araçları kampanyası hala yayında.

Saygılarımla,”

- (52) PEUGEOT'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve PEUGEOT Satış Direktörü (.....), ile PEUGEOT Yeni Araç Satış Müdürü (.....) arasında 01.11.2018 tarihinde yapılan “KAPANIŞ” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Değerli Bayilerimiz,

Yılın ikinci yarısından itibaren kendisini hissettiren sektördeki daralma Eylül ayı sonunda zirve yaptı. Bu doğrultuda ilerleyen Ekim ayı sonunda da sektörün uzun zamandan beri beklediği ÖTV indirimi 1 Kasım'dan geçerli olmak üzere hayata geçirildi. Bizler de POPAŞ olarak yılın geriye kalan iki ayını iddialı bir kampanya ile tamamlayacağız. Al aksiyonlar ilgili paydaşlar ile 360 drc değerlendirilerek karara bağlanmıştır.

- 1. Devletimiz tarafından yapılan tüm ÖTV indirimi - ve hatta fazlası - fiyatlara yansıtılmıştır.*
- 2. Prim sistemleri gözden geçirilerek hesaplaması daha kolay olan sabit prim ödemesine geçilmiştir.*
- 3. Etkinliğini kanıtlamış kredi kampanyalarımızın arttırılarak devam edecektir.”*

H.3.11. SUZUKI'de Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (53) SUZUKI'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve SUZUKI Genel Müdürü (.....)'ın SUZUKI bayilerine göndermiş olduğu, 07.11.2018 tarihli “REKABET KURALLARI, TAVSİYE EDİLEN FİYATLAR VE UYARILARIMIZ” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Değerli Bayilerimiz.

Pazarda son dönemde yaşanan süreçler, Bakanlığımızın olumlu yaklaşımı ile ÖTV ve KDV indiriminin katkıları ile tüm markalarda yaşanan hareketlilik bize de yansımaları gerekir. ...

Şimdi görevimiz satış yapmak ve bu zor dönemden geçmektir...”

H.3.12. TEMSA'da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (54) TEMSA'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve TEMSA Planlama ve Ürün Yöneticisi (.....) ile TEMSA çalışanları (.....) arasında 01.11.2018 tarihinde gerçekleşen ve bilgi kısmında (.....) ve (.....)'in bulunduğu “Teminat primi hk” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“(.....) merhaba,

Tüm rakipler ÖTV ile birlikte avantajlı fiyatlarını yayınlayacaktır. Biz de geri kalmayalım. Sizin netleştireceğiniz farklı şeyler varsa güncelleme yapılır ama biz fiyatları bu akşam (Geriye dönük satışınız olacaksa en geç yarın) yayınlamayı hedefliyoruz)

Haftasonu eski fiyatlarla geçmesin.”

- (55) TEMSA'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve TEMSA Planlama ve Lojistik Uzmanı (.....)'ın Satış Müdürlüğü ile Pazarlama Müdürlüğü'ne göndermiş olduğu,

06.11.2018 tarihli ve bilgi kısmında (.....)'in bulunduğu "Pazar Fiyat Artışları / Ekim 2018" konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"Yeni ÖTV ve KDV düzenlemesi ile birlikte tüm markaların liste fiyatları güncellenmiştir.

Çoğu markanın ÖTV ve KDV düzenlemesine ek olarak faiz kampanyalarının da bu ay devam ettiğini görmekteyiz.

- Pickup segmentinde, Ford ve Mercedes hariç diğer rakipler ortalama %(.....) civarında fiyat düşürdüler.*
- Fullback %(.....) indirimle KDV düzenlemesini fiyat listesine yansıtmadığı görülmüştür.*
- X-Class %(.....) civarında fiyat düşüşü olmuştur.*
- C7 segmentinde ise rakiplerin liste fiyatlarında düşüşler farklılık göstermektedir.*
- Renault %(.....), Opel %(.....), Hyundai %(.....) civarında fiyat düşüşü yapmıştır.*
- Nissan'da Qasqhai modellerde ortalama %(.....) civarında azalış var. Ek olarak 1.2 ve 1.6 Platin Premium Pack modellerine bu ay ki liste fiyatında yer vermemiştir.*
- Peugeot ve VW gibi markaların çoğu modelleri matraha dahil olmadığı için indirimleri sınırlı olmuştur.*
- Nisan-Kasım arasındaki liste fiyatlarına baktığımız zaman Eclipse Cross'da lansman fiyatlarının da gerisine geldiğimizi görebiliriz..."*

H.3.13. TOFAŞ'ta Yapılan Yerde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (56) TOFAŞ'ta yapılan yerde incelemede elde edilen ve TOFAŞ 10. Bölge Müdürü (.....) tarafından Satış Müdürü (.....)'ye gönderilen ve bilgi kısmında Fiat Satış Direktörü (.....) ve Filo Satış Bölge Yöneticisi (.....)'in bulunduğu 30.12.2018 tarihli ve "Ocak Kampanyaları" konulu e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

(.....):

"(.....) merhaba,

Ocak ayının çok hareketli olmayacağını düşünerek, Devletin ÖTV teşviğini uzatması ile bizde Son Aralıkı uzatabiliriz.

Yani aralık kampanyalarını Ocak ayında da devam edelim. Topyekün Enflasyonla mücadeleye devam söylemini, Aralık fiyatları ile Ocak ayında devam ediyoruz diyebiliriz.

2018 model araçlar için 2019 model fiyatları ile karşılaştırmalı liste çıkıp model yılı 2018 araçların fırsat listesini yapabiliriz. (.....) ayın stoklarımızı eritmek için vereceğimiz desteğe (.....) ayında başlayarak, önce davranmış olabiliriz..."

- (57) TOFAŞ'ta yapılan yerde incelemede elde edilen ve TOFAŞ Filo Satış Bölge Yöneticisi (.....) tarafından Filo Satış Bölge Yöneticisi (.....)'a gönderilen, bilgi kısmında Fiat Satış Direktörü (.....)'in bulunduğu 30.11.2018 tarihli ve "(.....)" konulu e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir:

(.....):

“(.....),

(.....) ve (.....) ile görüşmelerden aldığım rekabet bilgileri aşağıdadır; ...

Daralan kiralama sektöründe bu oyuncuları rakibe kaptırmak demek bu firmaların nihai müşterileri tarafında da rakip markaları önermeleri anlamına geliyor.

Rakiplere kaptırmamak adına dci modellerinde üretim kuruna göre ve 1.3 easy modelinde de 5,90 seviyesinde gezen Euro kuru için (.....) ile yapılan öneri çalışması aşağıdadır...”

- (58) TOFAŞ'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen 04.12.2018 tarihli ve ODD Genel Koordinatörü (.....)'nin ismiyle sunulan ODD Basın Özeti'nde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“BASIN ÖZETİ

Otomobil ve hafif ticari araç pazarı 2018 yılı on bir aylık dönemde %34 azaldı.

Otomobil pazarı %32, hafif ticari araç pazarı %40 azaldı.

Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı, 2018 yılı on bir aylık dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre %33,75 azalarak 543.231 adet olarak gerçekleşti. 2017 yılı on bir aylık dönemde ise 819.954 adet toplam pazar gerçekleşmişti.

Otomobil satışları, 2018 yılı Kasım ayı sonunda geçen yılın aynı dönemine göre %31,71 azalarak 425.478 adet oldu. Geçen yıl aynı dönemde 623.065 adet satış yaşanmıştı.

Hafif ticari araç pazarı, 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %40,19 azalarak 117.753 adet oldu. 2017 yılı aynı dönemde 196.889 adet satış gerçekleşmişti.

Otomobil ve hafif ticari araç pazarı 2018 kasım ayında %42 azaldı.

Otomobil pazarı %39, hafif ticari araç pazarı %52 azaldı.

2018 yılı Kasım ayı otomobil ve hafif ticari araç pazarı 58.204 adet oldu. 100.859 adet olan 2017 yılı Kasım ayı otomobil ve hafif ticari araç pazar toplamına göre satışları %42,29 oranında azaldı.

2018 yılı Kasım ayında otomobil satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %39,17 azaldı ve 46.204 adet oldu. Geçen sene 75.956 adet satış gerçekleştirilmişti.

2018 yılı Kasım ayında hafif ticari araç pazarı 2017 yılının Kasım ayına göre %51,81 azaldı ve 12.000 adet olarak gerçekleşti. Geçen sene 24.903 adet satış yaşanmıştı.

2018 yılı Kasım ayı sonunda 1600cc altındaki otomobil satışlarında %31,7, 1600-2000cc aralığında motor hacmine sahip otomobil satışlarında %38,2 ve 2000cc üstü otomobillerde %30,6 azalış izlendi. 2018 yılı Kasım ayı sonunda 131 adet elektrikli ve 3.582 adet hibrit otomobil satışı gerçekleşti.

2018 yılı Kasım ayı sonunda otomobil pazarında ortalama emisyon değerlerine göre en yüksek paya %39,65 oranıyla 100-120 gr/km arasındaki otomobiller 168.715 adet ile sahip oldu.

2018 yılı Kasım ayı sonunda dizel otomobil satışlarının payı %57,89'a gerilerken, otomatik şanzımanlı otomobillerin payı %65,38'e yükseldi.

2018 yılı Kasım ayı sonunda otomobil pazarı segmentinin %83,7'sini vergi oranları düşük olan A, B ve C segmentlerinde yer alan araçlar oluşturdu. Segmentlere göre değerlendirildiğinde, en yüksek satış, adetine %56,5 pay alan C (240.229 adet) segmenti ulaştı. Kasa tiplerine göre değerlendirildiğinde ise en çok tercih edilen gövde tipi yine Sedan otomobiller (%50,1 pay,213.267 adet) oldu.”

2018 yılı Kasım ayı sonunda Hafif Ticari Araç Pazarı gövde tipine göre değerlendirildiğinde, en yüksek satış adetine %68,59 pay ile Van (80.765 adet), ardından %12,41 pay ile Kamyonet(14.611 adet), %10,39 pay ile Pick-up (12.233 adet) ve %8,61 pay ile Minibus (10.144 adet) yer aldı.”

H.3.14. TOYOTA’da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (59) TOYOTA’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve TOYOTA Genel Müdürü (.....) tarafından TOYOTA Pazarlama Ürün ve Planlama Müdürü (.....)’e gönderilen ve bilgi kısmında birçok TOYOTA çalışanının bulunduğu 26.10.2018 tarihli ve “Re: Kasım Ayı Fiyat toplantısı Notları” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Genel olarak önerinizi ve gerekçelerinizi anladım. Ancak, 2 endişem var;

1. Bu hedeflerle bizim (.....)’ya ulaşmamız imkansız sanırım?
2. Mevcut Ekim kampanyası bize (.....) ettirilen, ilave kampanyalar (indirim+finans kampanyası), Kasım’da daha fazla (.....) etmemize sebep olur.

Amca, Finans buna göre çalışmasını bir yapsın, ona göre değerlendirelim.

Tesekkürler,”

- (60) TOYOTA’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve TOYOTA Pazarlama Ürün Uzmanı (.....) tarafından birçok TOYOTA çalışanına gönderilen ve bilgi kısmında TOYOTA Genel Müdürü (.....)’un bulunduğu 05.11.2018 tarihli ve “Düzeltilme-Güncel Fiyat Pozisyonları- 05.11.2018” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“... ”

Rakip markaların web sitelerinde yayınlanan bilgilere göre güncel fiyat pozisyonları ekte yer almaktadır. ...

C-HR

- C-HR hibrit versiyonlarımızda fiyat artışı yapmıştık.
- Rakipler genel olarak ÖTV indirimini ((.....)%) fiyatlarına yansıtmişlar. ...

Hilux:

Hilux 4x2 modellerimizde KDV indiriminin dışında ekstra ((.....)%-(.....)%) indirim uygulamıştık.

Takip ettiğimiz rakipler arasında neredeyse aynı oranda indirim uygulayan Mitsubishi L200 bulunmaktadır: -(.....)%, NNP: (.....)

Mercedes X class 4X4 A/T versiyonlarına KDV indirimi dışında yaklaşık %(.....) daha ekstra indirim uygulamıştır.

Bunların dışında rakipler genel olarak KDV indirimini fiyatlarına yansıtılmışlardır...”

H.3.15. VOLVO’da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (61) VOLVO’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve VOLVO Ürün ve Fiyat Müdürü (.....) ile VOLVO Genel Müdürü (.....) arasında 26.12.2018 tarihinde yapılan “RE: New Car Pricing 2019” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“(.....) merhaba;

İsterseniz, 2 ve 3 Ocak'ta fiyat araştırmasını yapayım. Aralık kampanyası bittikten sonra gerçek fiyatları öğrenmiş oluruz. 3 Ocak'ta (.....) ile görüşmem var, kendisine konuyu aktarabilirim. Filo fiyatlarını açıklamaları biraz zaman alabilir.

Genel olarak Mart seçimlerine kadar talepte ciddi daralma beklendiğinden ve fiyat-hassas bir ortam bulunmayacağından, (.....) ve özellikle (.....) Ocak'tan sonra liste fiyatını da arttırabilir, böylelikle şu anki fiyatlarımız yine anlaştığımız seviyelerde durabilir...”

(.....):

“Selam,

Mevcut kampanyaları da bilelim. Ocak ayında yeniden bakalım. (.....) ve (.....)'in fiyat artıracağını sanmıyorum.

Arttırması için bir neden yok...”

H.3.16. YÜCE AUTO’da Yapılan Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

- (62) YÜCE AUTO’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Doğu Otomotiv CEO Ofis Müdürü (.....) ile YÜCE AUTO Ürün Yöneticisi (.....) arasında 09.01.2019 tarihinde yapılan “fiyat listeleri otv oranlarına göre” konulu yazışmada şu ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“Merhaba,

Fiyat listelerinizi bana otv oranları görünecek şekilde gönderebilirmisiniz.

Rakiplerinde var ise fiyat listeleri (.....) varsa onları da alabilirmiyim bugün içinde”

(.....):

(.....),

SKODA markasının şu an geçerli olan fiyat listesi ektedir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla”

- (63) Söz konusu e-posta ekinde “5 Ocak 2019 Tarihinden İtibaren Geçerli Tavsiye Edilen My 2018 Anahtar Teslim Fiyat Listesi” başlıklı bir fiyat listesi yer almaktadır.

H.4. Değerlendirme

- (64) ÖTV indirimi sonrasında, ODD ve üyeleri ile OSD ve üyelerinin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırı hareket edip etmediklerinin belirlenmesi amacıyla re’sen yürütülen önaraştırma çerçevesinde yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgeler kapsamındaki tespitlere geçmeden önce, ÖTV indirimine yönelik yasal düzenlemelere değinilmesi gerekmektedir.
- (65) Ağustos 2018 döneminde döviz kurlarındaki artış, başta otomotiv ürünleri olmak üzere ithal edilen malların fiyatının artmasına ve satışların da düşmesine sebep olmuştur. Bu çerçevede, otomotiv pazarı ciddi bir daralma yaşamıştır. Bu daralmanın üstesinden gelebilmek ve pazarı canlandırabilmek amacıyla otomotiv distribütörleri otomotiv vergilerinde düşüş yapılmasını talep etmiştir. Bu bağlamda ilgili kamu mercileriyle yapılan görüşmeler neticesinde 23.09.2018 tarih ve 132 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile otomotivde ÖTV’ye esas alınacak matrahlar da değişiklik yapılmıştır. Buna göre motor silindir hacmi 1600 cm³’ü geçmeyen binek araçlar için geçerli ÖTV matrah miktarları 46.000 TL ve 80.000 TL’den 70.000 TL ve 120.000 TL’ye çıkarılmıştır. Bu sayede fiyatı daha yüksek olan araçların daha düşük ÖTV oranından faydalanması amaçlanmıştır.
- (66) Ancak matrahlardaki bu artış pazarda beklenen canlanmayı sağlamamıştır. Bunun akabinde 31.10.2018 tarihli ve 287 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında, 01.11.2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, motor silindir hacmi 1600 cm³’ü geçmeyen binek araçlar için öngörülen ÖTV oranlarında 15’er puanlık bir indirimle gidilmiş⁷; keza ticari araçlar bakımından KDV oranı %18’den %1’e düşürülmüş ve anılan indirim oranlarının 31.12.2018 tarihine kadar uygulanması öngörülmüştür. Bununla birlikte, 31.12.2018 tarihinde son bulması öngörülen ÖTV ve KDV indirimleri, 30.12.2018 tarihli ve 535 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı doğrultusunda 31.03.2019 tarihine kadar uzatılmıştır.
- (67) Anılan yasal düzenlemelerin ODD ve üyeleri ile OSD ve üyelerinin faaliyetleri üzerindeki etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla OSD ve ODD başta olmak üzere bunlara üye olan 19 otomotiv üreticisi ve/veya distribütörü teşebbüste yerinde incelemeler yapılmıştır. Bu çerçevede söz konusu yerinde incelemeler esnasında elde edilen bilgi ve belgeler incelendiğinde, teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğini gösteren herhangi bir delile ulaşılamamıştır. Nitekim belge içeriklerinden de görüleceği üzere,
- Kur ve faizlerin, Haziran-Ağustos 2018 döneminde çok hızlı bir şekilde artması nedeniyle otomotiv pazarında ciddi bir daralmanın yaşandığı,
  - Bu bağlamda 2017 yılının aynı dönemine kıyasla 2018 yılının ilk on bir aylık döneminde otomobil ve hafif ticari araç pazarının toplamda %34 daraldığı, bu doğrultuda otomobil pazarındaki satış adetlerinin %32, hafif ticari araç

⁷ Bu doğrultuda, motor silindir hacmi 1600 cm³’ü geçmeyen binek araçlar bakımından, ÖTV matrahı 70.000 TL’yi aşmayanlar için ÖTV oranının %45’ten %30’a düşürüldüğü, ÖTV matrahı 70.000 TL’yi aşıp 120.000 TL’yi aşmayanlar için ise ÖTV oranının %50’den %35’e düşürüldüğü anlaşılmaktadır. Motor silindir hacmi 1600 cm³’ü geçmemekle birlikte, ÖTV matrahı bakımından söz konusu kategorilere girmeyen diğer binek araçlar bakımından ise herhangi bir ÖTV indiriminin öngörülmediği ve %60’lık ÖTV oranının geçerliliğini koruduğu görülmektedir.

pazarındaki satış adetlerinin ise %40 azaldığı,

- Özellikle 2018 Eylül - Ekim döneminde pazardaki daralmanın zirve yaptığı,
- Ancak Kasım 2018 itibarıyla ÖTV ve KDV indirimlerinin hayata geçmesi ile birlikte piyasanın canlanmaya başladığı,
- Buna ilaveten teşebbüslerin ÖTV ve KDV indirimlerine ek indirimler uyguladıkları, kampanya ve reklam faaliyetlerini artırdıkları ve ödemelerde müşterilere kolaylık sağlama amacıyla vade ve faiz avantajları sundukları,
- Diğer yandan teşebbüslerin birbirlerinin zam ve indirim oranlarını, kredi avantajlarını ve kampanyalarını yakından takip ettikleri ve bu anlamda kendi satış koşulları ve fiyatlarını rakipleriyle karşılaştırarak daha etkin rekabet etme amacıyla aksiyon aldıkları,
- Bu çerçevede özellikle 2018 yılının Kasım ve Aralık aylarında reklam iletişimlerini artırarak agresif kampanyalar yaptıkları ve bu sayede 2018 yılının stoklarını eritmeye çalıştıkları,
- Kimi teşebbüslerin 2019 yılı Ocak ayında da Aralık 2018 fiyatlarıyla satış yapmayı planladıkları,
- Ayrıca, gölge/gizli müşteriler aracılığıyla yapılan bayi ziyaretleri vasıtasıyla rakip markaların fiyat ve tahmini stok bilgilerini edindikleri, rakip markaların fiyat hareketlerini internet sitelerinde yayınladıkları fiyat listeleri üzerinden de takip ettikleri,
- Piyasa genelince ÖTV indiriminin firmalarca fiyatlara yansıtıldığı, ancak bazı markaların araçlarının gerek motor hacmi büyüklüğü gerekse vergi matrahına esas fiyatının yüksek olması nedeniyle pazarda ÖTV indiriminden kaynaklı rekabet avantajından yararlanamadığı ve pazar payı kaybettiği,
- Buna rağmen bu markaların söz konusu araçların vergi matrahına konu fiyatlarında indirim yaparak bunların ÖTV indirimi kapsamına girmesini sağladığı, bunun yanı sıra ÖTV indirimine dahil olamayan otomobillerde diğer başkaca indirimler yapıldığı anlaşılmaktadır.

(68) Bu çerçevede, özellikle 2018 yılının ikinci yarısından itibaren pazarın daralmaya başlamasıyla beraber teşebbüslerin yoğun bir rekabet içerisine girdikleri, ÖTV ve KDV indirimlerinden bu rekabetin olumlu yönde etkilendiği görülmektedir. Bu bağlamda yapılan yerinde incelemelerde teşebbüslerin herhangi bir rekabet ihlali içinde buldukları yönünde bir bilgi, belge ya da bulguya ulaşılamamıştır.

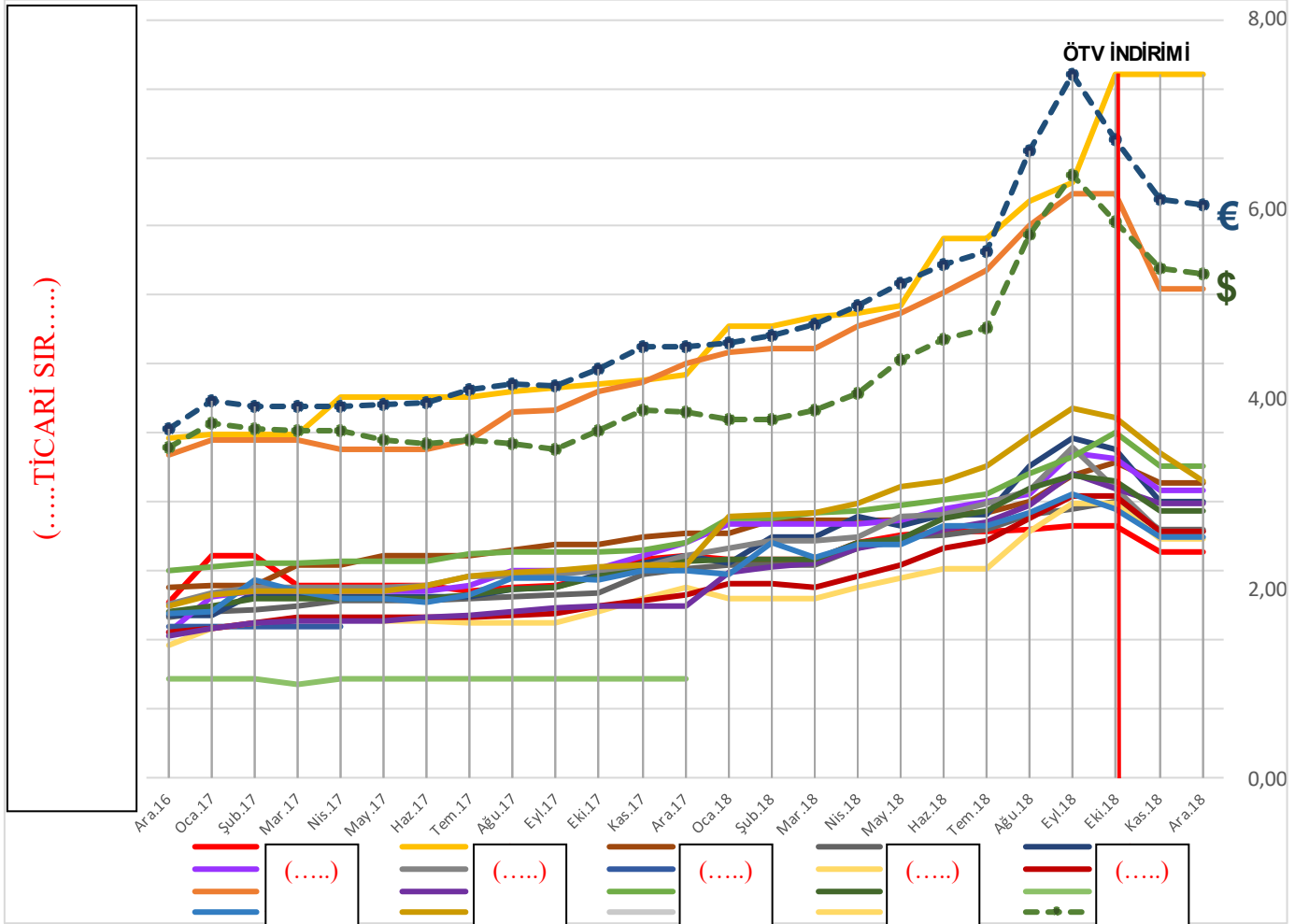
(69) Öneri kapsamında, yerinde incelemede elde edilen belgelerin yanı sıra ayrıca dosya konusuna yönelik olarak, hakkında öneri yapılan teşebbüsler özelinde gerek fiyat hareketlerinin gerekse de satış adetlerinin incelenmesi uygun görülmüştür. Bu çerçevede, yapılan yerinde incelemeler akabinde teşebbüslerden, portföylerinde bulunan her bir marka bakımından, B ve C⁸ segmentleri bazında ÖTV indirimine konu motorlu araçlarından en çok sattıkları benzinli ve dizel modellerin aylık satış fiyatları ile satış adetlerine ilişkin veriler talep edilmiştir. Nitekim ODD verilerine göre 2018

---

⁸ Binek otomobiller kendi içerisinde A, B, C, D, E, F ve G olmak üzere yedi alt segmente ayrılmaktadır. A segment; en küçük şehir otomobilleri olarak bilinen ve yakıt tüketimi ekonomik olan araçlardır. B segment; A segmentinden daha büyük olan ancak hala küçük otomobil sınıfında yer alan araçlardır. C segment; alt orta sınıf olan B segmentinden daha büyük ve konforlu araçlardır. D, E, F ve G segmentteki araçlar lüks otomobil sınıfları olup, kararın konusunu oluşturmadığından ayrıca açıklanmasına gerek duyulmamıştır.

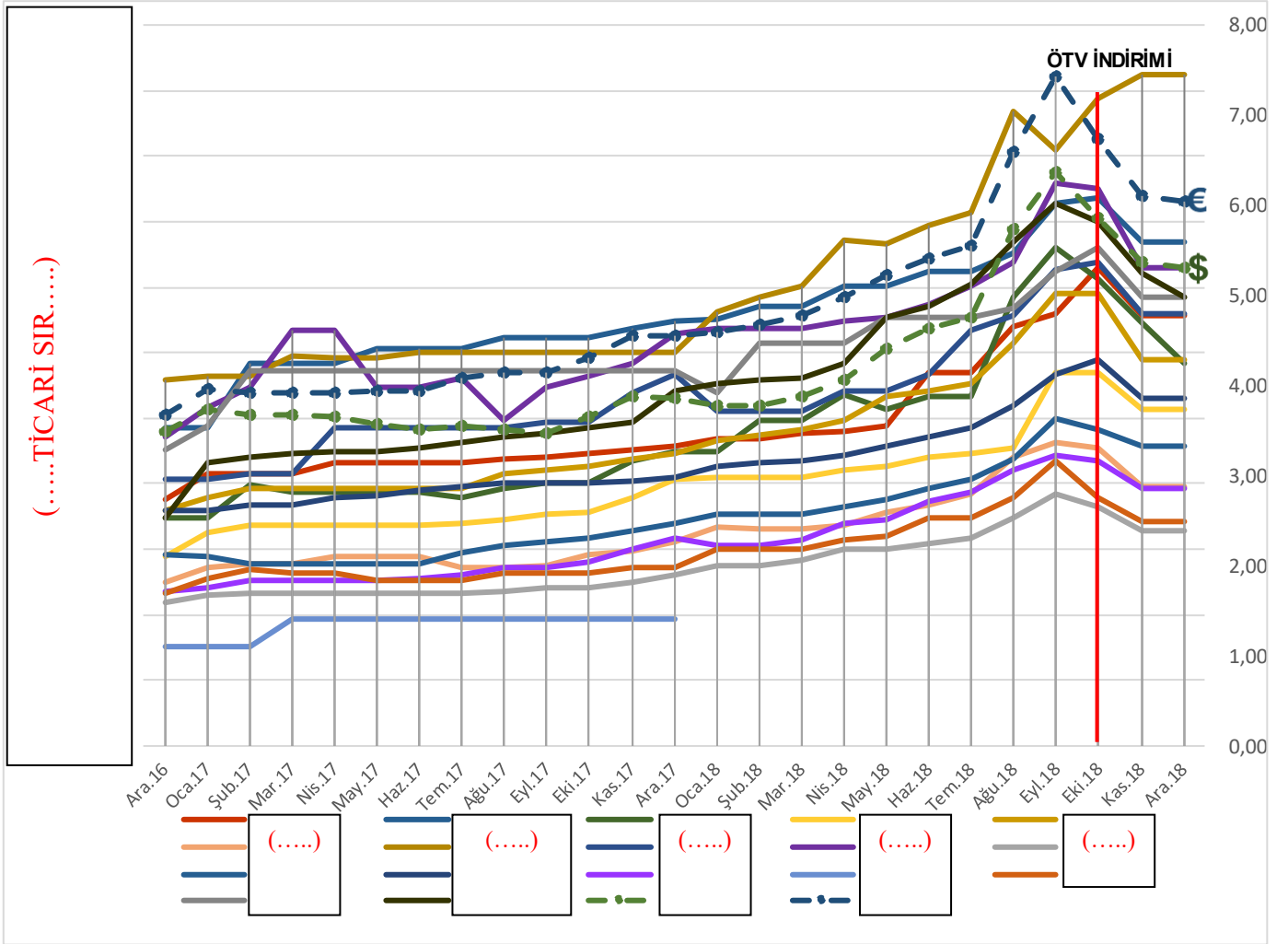
yılında otomobil pazarı segmentinin %83,7'sini A, B ve C segmentlerinde yer alan araçların oluşturduğu, segmentlere göre değerlendirildiğinde ise en yüksek satışın adet bazında %56,5 pay alan C (240.229 adet) segmentine ait olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, aşağıdaki grafiklerde, teşebbüslerin B ve C segmentleri bazında en çok sattıkları binek araçlara ilişkin olarak aylık bazda tavsiye edilen satış fiyatları gösterilmektedir.

Grifik 1: B Segment Binek Araç (Benzinli) Tavsiye Edilen Ortalama Satış Fiyatları⁹

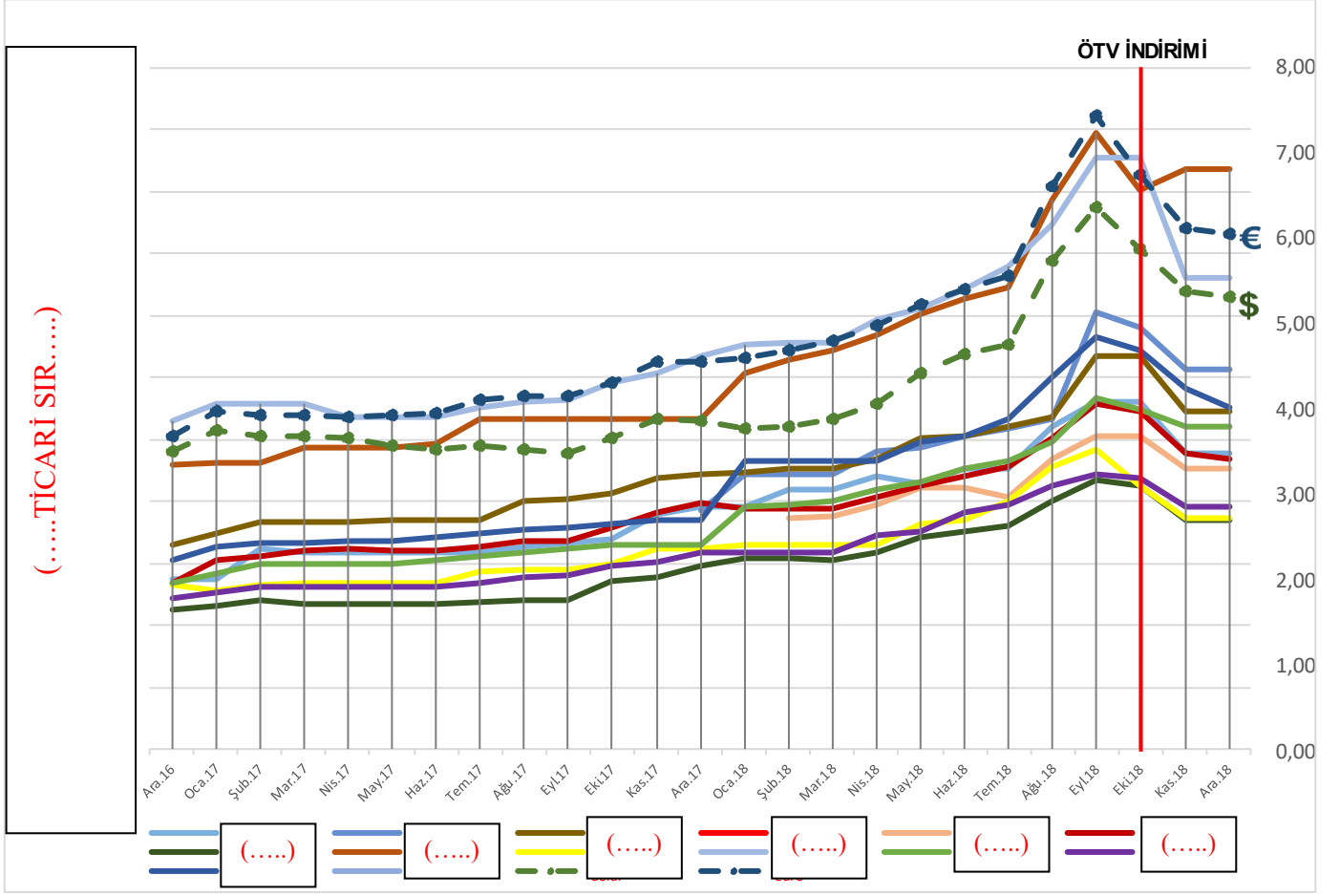
Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

⁹ İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....) markalı araçların model değişikliğinden kaynaklı olarak satış verileri Aralık 2016 –Aralık 2018 döneminin tamamını kapsayacak şekilde sunulamamıştır.

Grafik 2: C Segment Binek Araç (Benzinli) Tavsiye Edilen Ortalama Satış Fiyatları¹⁰

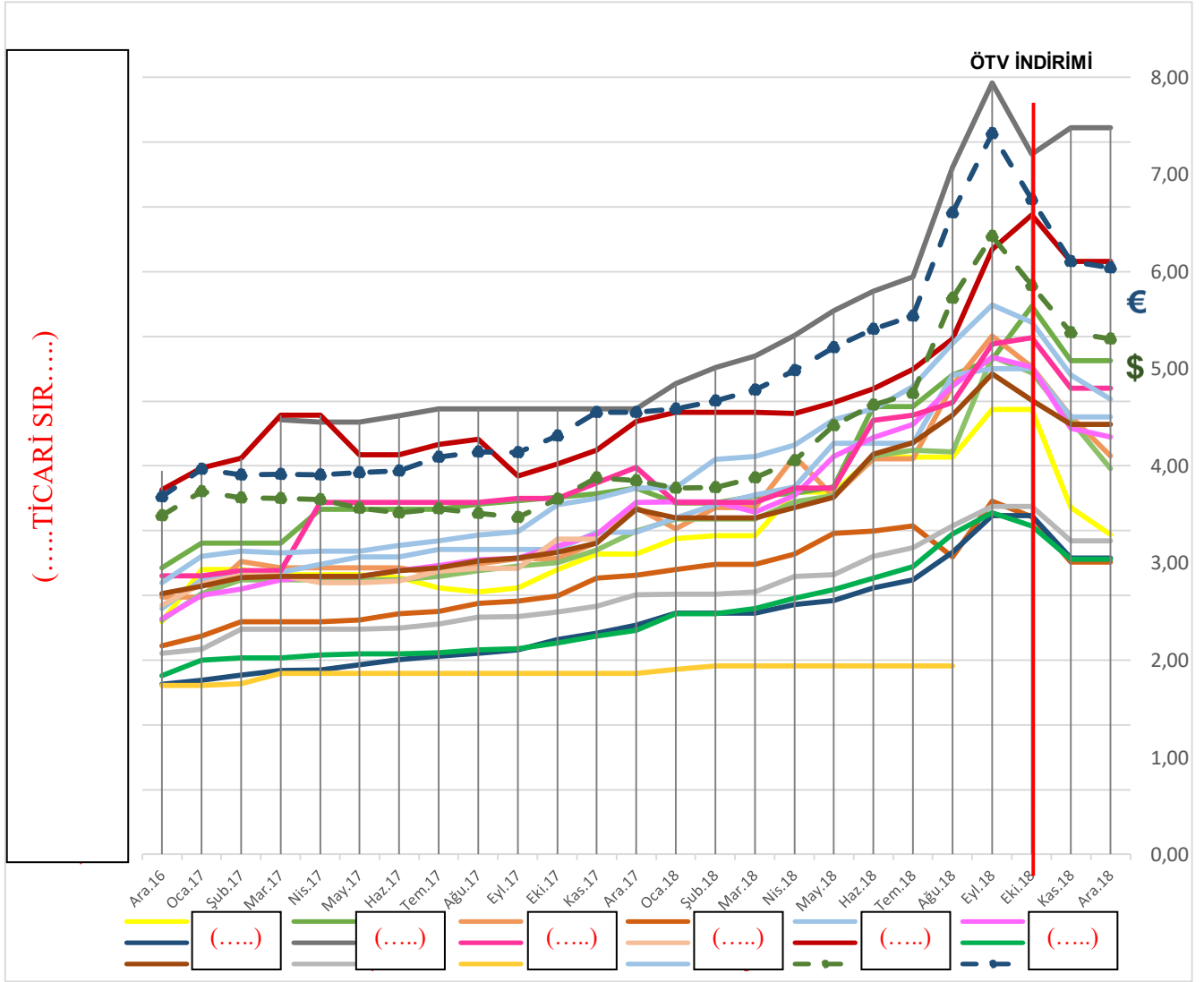
Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

¹⁰ İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir (.....) markalı aracın model değişikliğinden kaynaklı olarak satış verileri Aralık 2016 –Aralık 2018 döneminin tamamını kapsayacak şekilde sunulamamıştır.

Grafik 3: B Segment Binek Araç (Dizel) Tavsiye Edilen Ortalama Satış Fiyatları¹¹

Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

¹¹ İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....) markalı aracın model değişikliğinden kaynaklı olarak satış verileri Aralık 2016–Aralık 2018 döneminin tamamını kapsayacak şekilde sunulamamıştır.

Grafik 4: C Segment Binek Araç (Dizel) Tavsiye Edilen Ortalama Satış Fiyatları¹²

Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

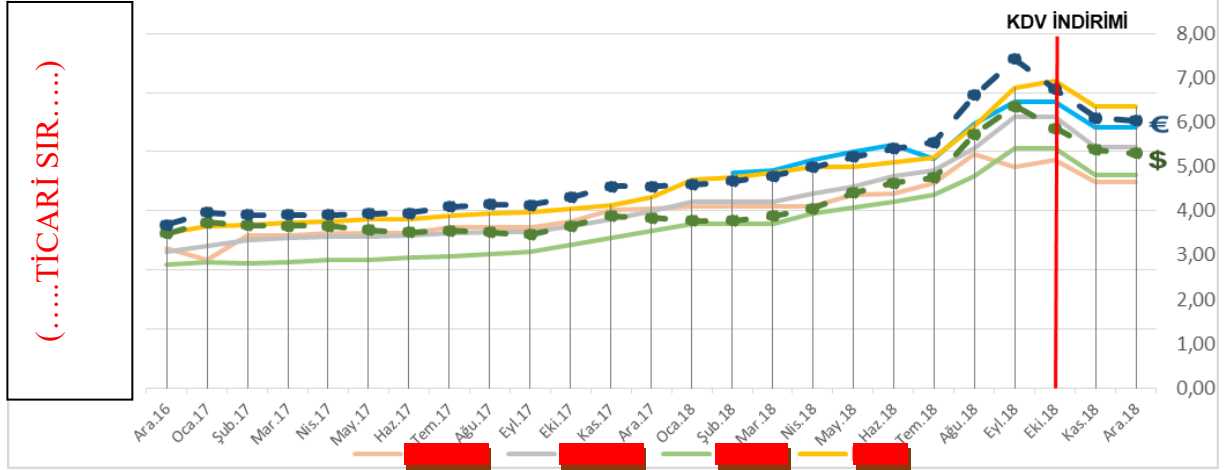
- (70) Yukarıdaki grafiklerden görüldüğü üzere, her iki segment bazında gerek benzinli gerek dizel araçlarda teşebbüslerin fiyatlarının birbirinden farklılaştığı, ancak genel olarak benzer bir eğilim içinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, söz konusu fiyatlarda, Aralık 2016'dan bu yana genel bir artış eğiliminin söz konusu olduğu, özellikle 2018 yılının ikinci yarısından sonra döviz kurunda yaşanan hızlı yükseliş neticesinde söz konusu artışın çok daha belirgin bir hale geldiği görülmektedir. Döviz değerleri özellikle Ağustos 2018'de ciddi bir yükselişe geçmiş olup 14.08.2018 tarihinde ise ABD Doları 6,88, Euro ise 7,83 seviyesine ulaşmıştır. Bu durum ise, teşebbüslerin döviz kurundan kaynaklı olarak maliyetlerinin artmasına yol açmıştır.
- (71) Nitekim sektör genelinde Eylül 2018'de binek araç ortalama fiyatlarının en yüksek seviyeye ulaştığı gözlenmektedir. Bununla birlikte, Eylül ayı ortasından itibaren kurda düşüş yaşanmaya başlanmasıyla birlikte, binek araç fiyatlarında nispeten bir düşüş gerçekleştiği görülmektedir. 31.10.2018 tarihinde yapılan düzenleme akabinde ise,

¹² İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....) markalı aracın model değişikliğinden kaynaklı olarak satış verileri Aralık 2016–Aralık 2018 döneminin tamamını kapsayacak şekilde sunulamamıştır.

ÖTV indirimleri sayesinde Kasım 2018'de fiyatlarda ciddi oranda düşüş gerçekleştiği ve Aralık ayı sonuna kadar stabil kaldığı dikkat çekmektedir.

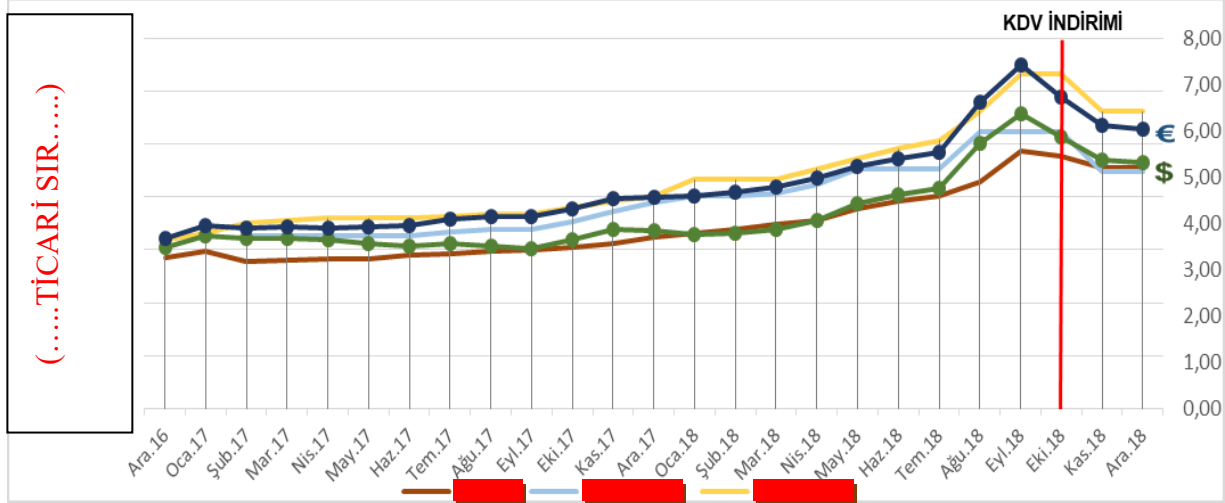
- (72) Dosya kapsamında ayrıca, ticari araçlarda öngörülen KDV indiriminin de otomotiv sektöründeki fiyatlara nasıl yansıdığı değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, *Car Derived Van*¹³-CDV ve *medium size van*¹⁴ segmentleri bakımından aylık bazda tavsiye edilen satış fiyatları aşağıdaki grafikte sunulmaktadır:

Grafik 5: CDV Segment Hafif Ticari Araç (Dizel) Tavsiye Edilen Ortalama Satış Fiyatları¹⁵

Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

Grafik 6: Orta Boy Van Segment Hafif Ticari Araç (Dizel) Tavsiye Edilen Ortalama Satış Fiyatları¹⁶

Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

- (73) Grafiklerden görüldüğü üzere, binek araçlara benzer şekilde, hafif ticari araçların fiyatlarında da özellikle Temmuz 2018 itibarıyla belirgin bir artış görülmeye başlanmış; kurda yaşanan artışlar hafif ticari araçların fiyatlarına yansımıştır. Bununla birlikte, Kasım 2018'den itibaren uygulamaya konulan KDV indirimlerinin, Ekim 2018'den itibaren azalma eğilimi gösteren fiyatların daha da düşmesini sağladığı görülmektedir.
- (74) Son olarak, aşağıda teşebbüslerin binek araç ve hafif ticari araç bazında en çok sattığı modellerin satış adetlerine ilişkin grafiklere yer verilmektedir:

¹³ Otomobilden türetilmiş van.

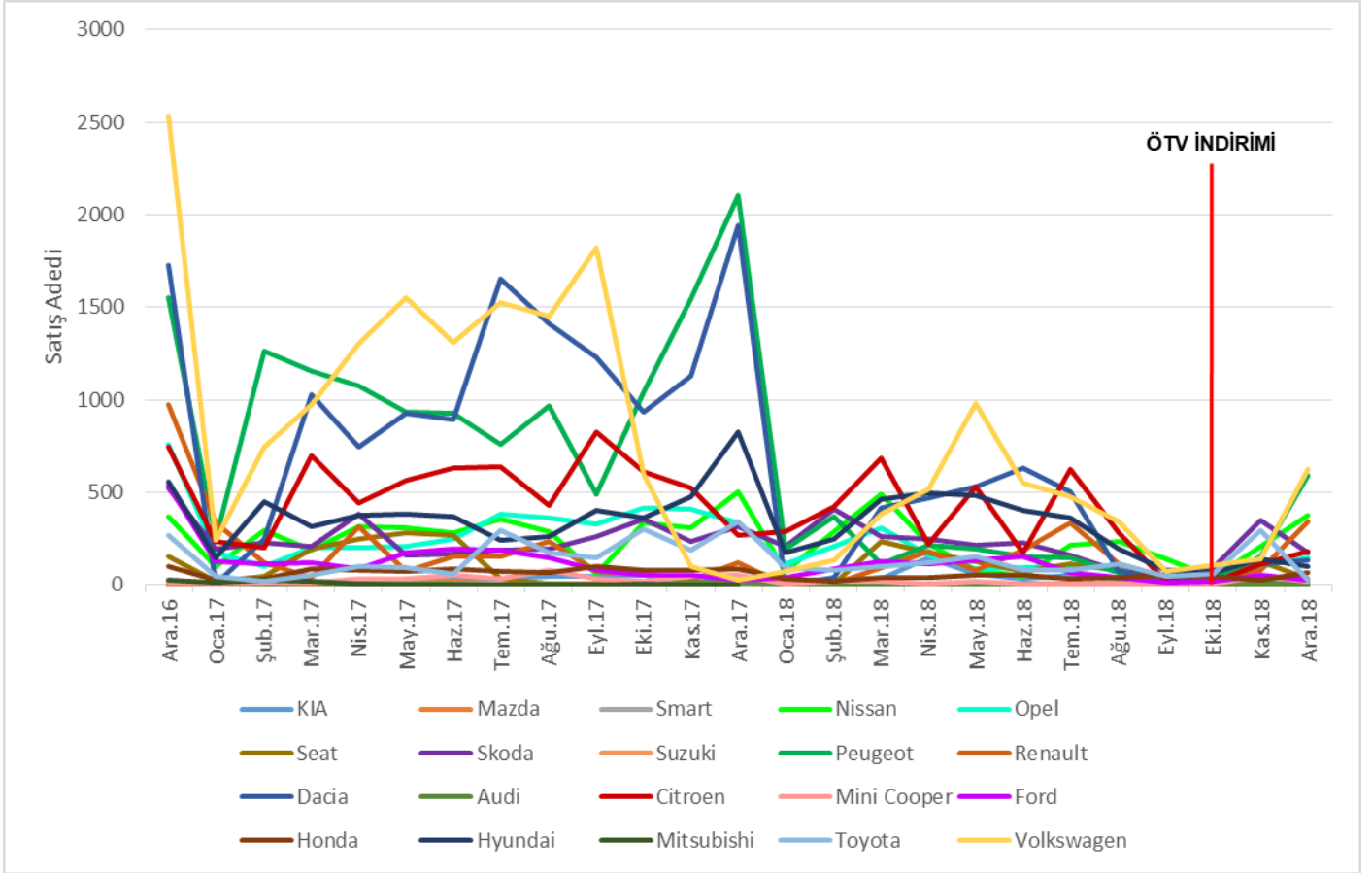
¹⁴ Orta boy van.

¹⁵ İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....)

¹⁶ İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....)

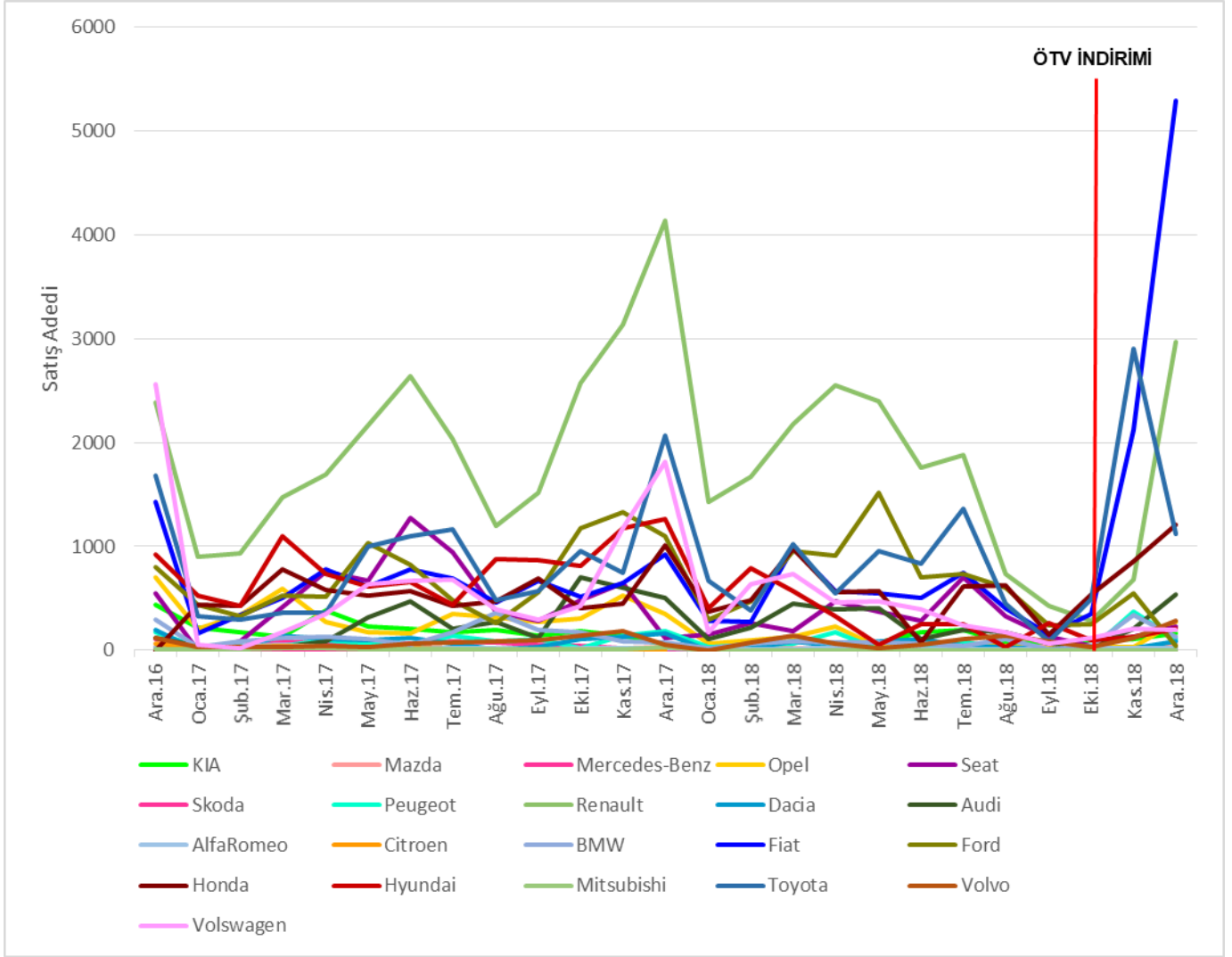
19-10/115-46

Grafik 7: B Segment Binek Araç Satış Adetleri ¹⁷

Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

¹⁷ Satış adetleri grafiklerinde o markanın belirtilen segmentteki benzinli ve dizel toplam satış adetleri verilmiştir. İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....)

Grafik 8: C Segment Binek Araç Satış Adetleri¹⁸

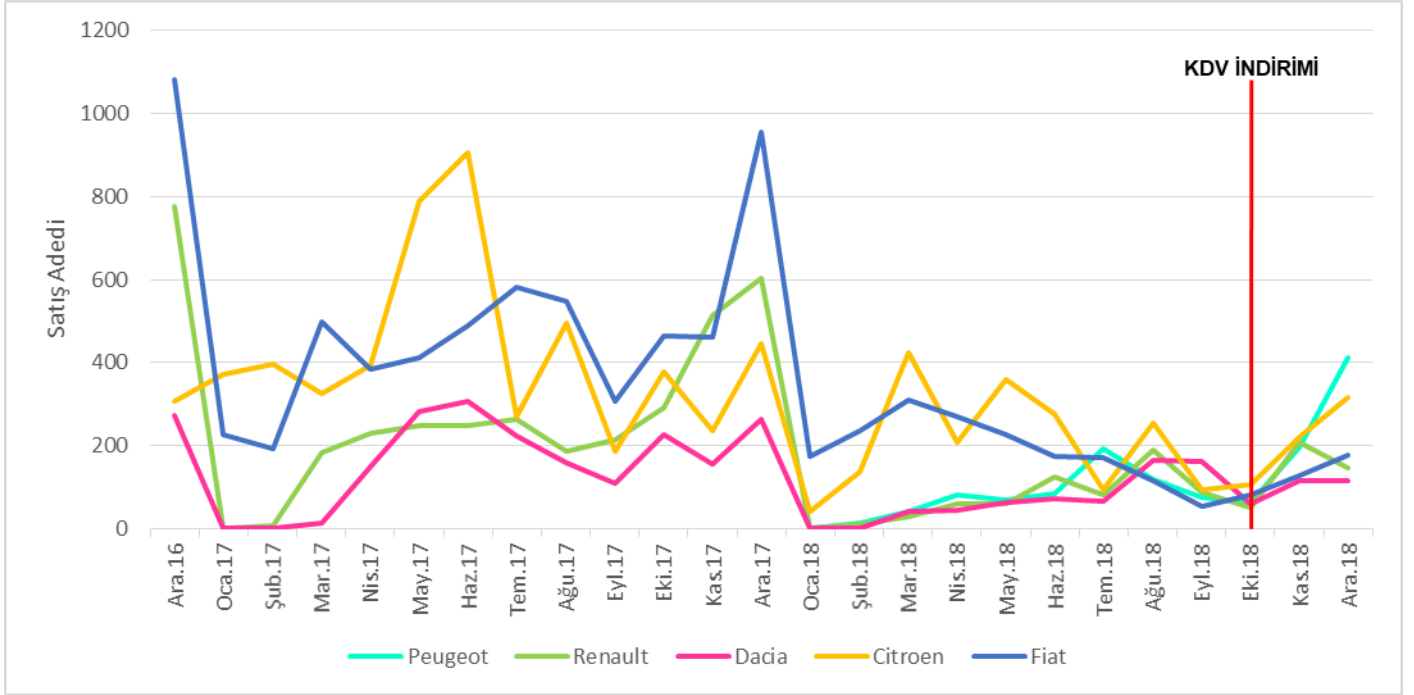
Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

¹⁸ Satış adetleri grafiklerinde o markanın belirtilen segmentteki benzinli ve dizel toplam satış adetleri verilmiştir. İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....)

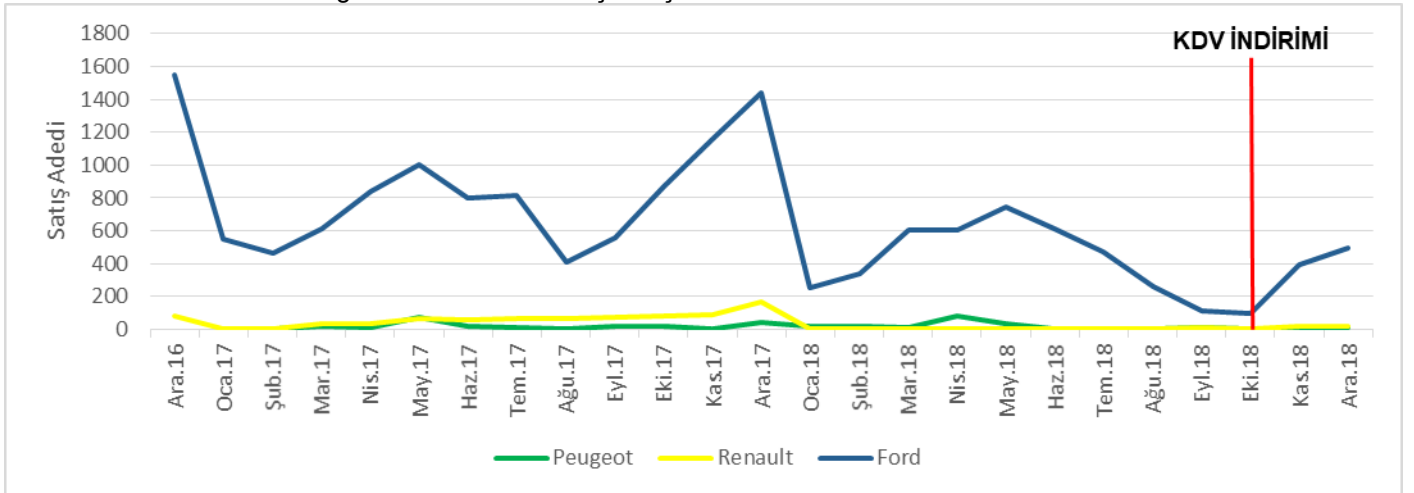
19-10/115-46

Grafik 9: CDV Segment Hafif Ticari Araç Satış Adetleri¹⁹

Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

Grafik 10: Medium Segment Hafif Ticari Araç Satış Adetleri²⁰

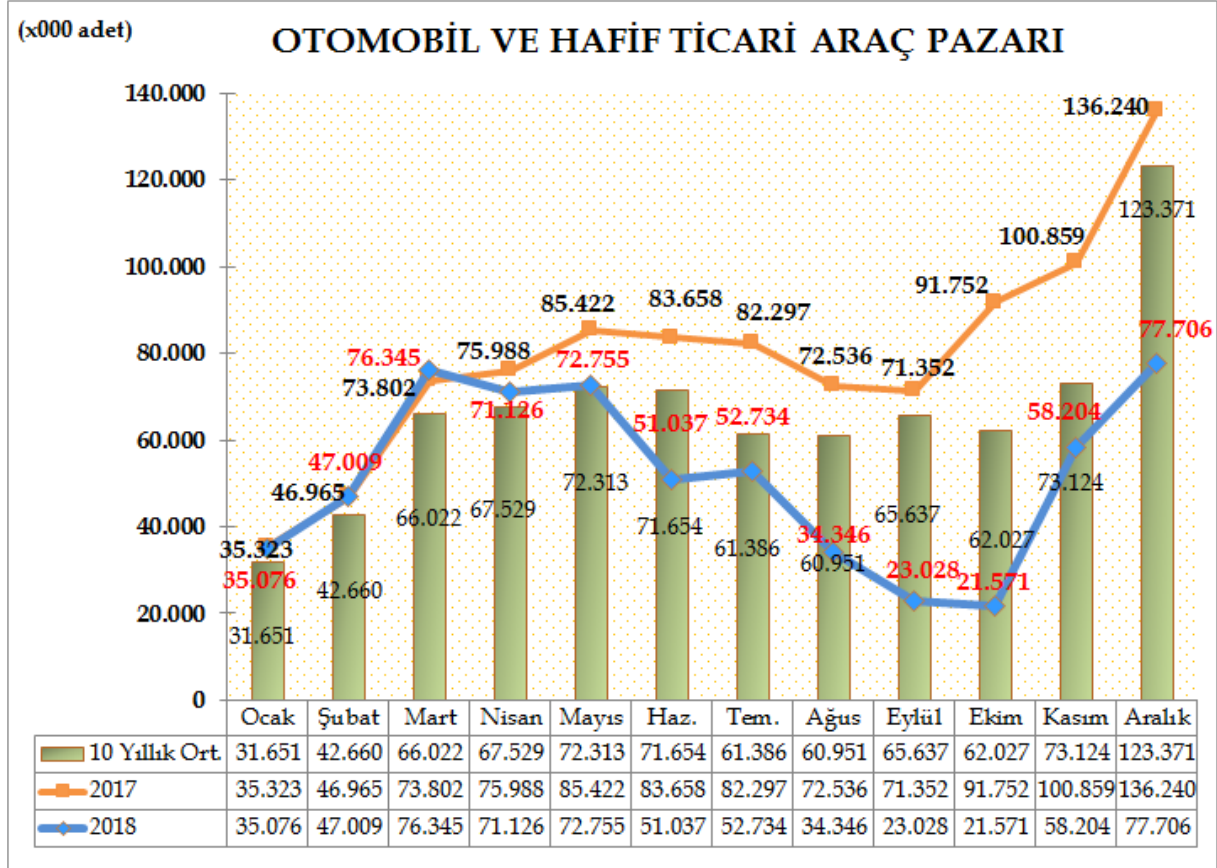
Kaynak: Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Veriler

- (75) Grafiklerden görüldüğü üzere, döviz kurunda yaşanan artışa bağlı olarak yaşanan fiyat artışları, Eylül-Ekim 2018 döneminde binek araç ve hafif ticari araç satışlarını oldukça olumsuz etkilemiş ve pazarın bir hayli daralmasına yol açmıştır. Bununla birlikte, ÖTV ve KDV indirimlerinin yürürlüğe girmesiyle birlikte araç satışlarında önemli bir artış gerçekleşmiştir.
- (76) Nitekim sektör geneline ilişkin olarak ODD tarafından otomobil ve hafif ticari araçların satışına ilişkin açıklanan grafikte yer alan son 10 yıla ait ortalama satış verilerine bakıldığında da söz konusu daralma ve vergi indirimi sonrasındaki dönemde gerçekleşen artış açıkça görülmektedir.

¹⁹ Satış adetleri grafiklerinde o markanın belirtilen segmentteki benzinli ve dizel toplam satış adetleri verilmiştir. İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....)

²⁰ Satış adetleri grafiklerinde o markanın belirtilen segmentteki benzinli ve dizel toplam satış adetleri verilmiştir. İlgili grafikte yer alan markalara ait araç modelleri şu şekildedir: (.....).

Grafik 11: Otomobil ve Hafif Ticari Araç Pazarı

Kaynak: ODD Aralık 2019 Basın Bülteni

- (77) Grafikten anlaşılacağı üzere 2018 satış rakamları son 10 yıllık ortalamasının da altında kalmış olup 2017 yılı verilerinden de oldukça farklılaşmaktadır.
- (78) Yukarıda yer verilen bilgiler ile yapılan tespit ve değerlendirmeler ışığında, ÖTV ve KDV indirimi sonrasında, ODD ve üyeleri ile OSD ve üyelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olarak rekabet ihlali gerçekleştirdiklerine yönelik herhangi bir bilgi, belge ya da bulguya ulaşılamadığından, soruşturma açılmasına yer olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

- (79) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.